

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA

– Obce Lužianky na roky 2015 - 2022

Vyvesené dňa:

Zvesené:

Názov:	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Lužianky na roky 2015 - 2022
Územné vymedzenie :	Obec Lužianky
Územný plán obce/VÚC schválený:	áno / áno
Dátum schválenia PHSR:	
Dátum platnosti:	do 31.12.2022
Verzia	1.0
Publikovaný verejne:	

OBSAH

ÚVOD	5
Vízia obce	7
METODICKÁ ČASŤ	8
1. Metodika a spôsob vypracovania PHSR	9
1.1 Charakteristika PHSR	10
1.2 PHSR a jej nadväznosť na základné rozvojové dokumenty	11
ANALYTICKO-STRATEGICKÁ ČASŤ	16
2. ANALYTICKÁ ČASŤ	17
2.1 Charakteristika obce	17
2.1.1 Základné údaje	17
2.1.2 História	18
2.1.3 Geografická poloha	21
2.1.3.1 Geomorfologické pomery	22
2.1.3.2 Pôdne pomery	23
2.1.3.3 Klimatické pomery	23
2.1.3.4 Hydrologické pomery	23
2.1.3.5 Flóra a fauna	24
2.1.3.6 Heraldické znaky obce	25
2.2 Demografická analýza a štruktúra obyvateľov obce	26
2.2.1 Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva	33
2.2.2 Štruktúra obyvateľov podľa náboženského vyznania	34
2.2.3 Národnosti zastúpené v obci	36
2.2.4 Ekonomická aktivita obyvateľov	37
2.3 Technická infraštruktúra obce	41
2.3.1 Domácnosti a bývanie	42
2.3.2 Železničná doprava	43
2.3.3 Cestná doprava	43
2.4 Sociálna infraštruktúra	44
2.4.1 Školstvo a predškolské zariadenie	44
2.4.2 Kultúra a šport	46
3 SWOT ANALÝZA	47
3.1 Zhodnotenie súčasného stavu územia	47

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA

3.1.1 SWOT analýza - vypracovanie	50
4 STRATEGICKÁ ČASŤ	56
PROGRAMOVÁ A REALIZAČNÁ ČASŤ	58
5 PROGRAMOVÁ ČASŤ	59
5.1 Opatrenia a aktivity	59
5.2 Akčné plány	62
6 FINANČNÉ A PERSONÁLNE ZABEZPEČENIE PHSR	72
6.1 Finančné zabezpečenie	72
6.2. Personálne zabezpečenie	72
7 ZÁVER	73
Príloha č. 1 - Zoznam informačných zdrojov použitých v PHSR	74

ÚVOD

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce (ďalej len PHSR) je základným strednodobým strategickým dokumentom na úrovni miestnej samosprávy. Povinnosť obce vypracovať tento program vychádza zo zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č. 309/2014 Z. z.. Tento strategický dokument je základným prvkom komplexného rozvoja obce. Musia ho mať spracované tie mestá a obce, ktoré sa chcú uchádzať o nenávratný finančný príspevok /ďalej len NFP/ zo štátneho rozpočtu a prostriedkov Európskej únie. Ak nemá zostať len povinnou prílohou projektov na NFP je nutné, aby bol z neho nástroj reálne kopírujúci strategické plánovanie konkrétnej obce. Konkrétne strategický dokument, ktorý je pomôckou pri napĺňaní vízie, priorít a cieľov rozvoja daného územia.

Prvoradou úlohou tohto dokumentu je zmapovanie situácie v obci, identifikácia požiadaviek obyvateľov ich názorov o ďalšom vývoji obce a na základe týchto informácií vytvoriť špecifický Program hospodársko-sociálneho rozvoja obce, ktorý zároveň bude dôležitým podkladom pre jej celkový rozvoj a následné smerovanie všetkých aktivít samosprávy aj podnikateľských aktivít realizovaných v obci.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja pre roky 2014-2020 je základným strategickým dokumentom obce Lužianky, ktorý sa obec rozhodla vypracovať z dôvodu zabezpečenia koncepčného rozvoja obce, ako aj na získanie lepšej možnosti efektívneho rozhodovania miestnej samosprávy. Samotný program je základným podkladom pre čerpanie prostriedkov z fondov EU, pre samotný obecný úrad a zároveň aj pre všetky subjekty nachádzajúce sa v spádovom území obce Lužianky. Program je zameraný na podporu regionálneho rozvoja na miestnej úrovni s dôrazom na ekonomickú, kultúrnu a sociálnu oblasť pre oživenie sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce, ktorý bude podľa potreby obce aktualizovaný, resp. dopĺňovaný.

Dôležitou súčasťou prípravy PHSR je zapojenie poslancov obce, aktivistov obce a aj samotných obyvateľov obce do činností súvisiacich s prípravou ich budúcnosti, naučiť sa starať sa o seba a o budúcnosť svojich rodín, tak, aby mali dôvody ostávať v obci Lužianky kvôli dostatočnému sociálnemu, ekonomickému a spoločenskému rozvoju

Na národnej úrovni je súlad PHSR najmä v rámci:

- Národnej stratégie regionálneho rozvoja Slovenskej republiky,
- Koncepcie územného rozvoja Slovenska 2001 v znení KURS 2011
- Partnerskej dohody SR na roky 2014 – 2020

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA

- Operačných programov pre programové obdobie 2014 - 2020

Na úrovni samosprávneho kraja je Program v súlade s:

- Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja 2012 – 2018
- Územným plánom regiónu Nitrianskeho kraja
- Návrhom Regionálnej integrovanej územnej stratégie

Z pohľadu miestnej samosprávy je PHSR v súlade s:

- Integrovaná stratégia rozvoja územia MAS VITIS

Územným plánom obce Lužianky

- ostatnými nižšími právnymi normami (Plán komunitných služieb, odpadový plán hospodárstva a pod.).

PHSR schvaľuje obecné zastupiteľstvo, ktoré bude zároveň aj realizovať vykonateľnosť, kontrolu, monitorovanie a zároveň vyhodnotenie tohto programu.

VÍZIA OBCE

Obec Lužianky sú charakteristické dostatočne vybudovanou infraštruktúrou, priaznivým demografickým vývojom, zabezpečením starostlivosti o obyvateľov, sieťou služieb, obchodov, školstva a záujmovej činnosti obyvateľov na vysokej úrovni.

Počet obyvateľov má stúpajúci trend čo je zabezpečené hlavne možnosťou získania bytov, možnosťou získania práce v okolí, ale aj možnosti vlastnej sebarealizácie. Obec podporuje rozvoj a osobnostný rast svojich obyvateľov ich zázemia v oblasti rôznych kultúrno-spoločenských a športových aktivít. Zároveň komunikácia obce s obyvateľmi je na vysokej úrovni a spoločnými aktivitami prispievajú k neustálemu zvyšovaniu kvality života v obci

Víziou obce je dosiahnuť hospodársky a sociálne vyspelé spoločenstvo obyvateľov a to najmä zlepšením miestnej technickej infraštruktúry, vytvorením lepších podmienok pre podnikateľov a spoluprácou s nimi, zároveň sa aktivizuje pri zabezpečovaní pracovných miest v blízkom okolí obce, podpora rozvoja bývania, výsadba verejnej zelene a dobudovanie oddychových zón, rekonštrukcia verejných budov v obci, výstavba a rekonštrukcia športovísk, rozvoj sociálnej infraštruktúry, zvýšenie ekologickej uvedomelosti ľudí a mnoho zabezpečenie mnohých aktivít, ktoré napomôžu kvalitnému životu obyvateľov.

METODICKÁ ČASŤ

1. METODIKA A SPÔSOB VYPRACOVANIA PHSR

Regionálny rozvoj je podmienený v súčasnosti v dvoch prepojených koncepciách. Na strane jednej prostredníctvom regionálnej politiky a na strane druhej na úrovni pomoci regiónom s možnosťou využitia pomoci fondov EU.

PHSR je strategický rozvojový dokument obce, ktorý má byť nositeľom komunálnej a rozvojovej politiky obce, predstáv jej obyvateľov a predstaviteľov obce o jej smerovaní a rozvoji. Stanovenie priorít obce jej umožní dlhodobý rozvoj založený na cielenej stratégii a nie na nekoordinovaných rozhodnutiach. Celý dokument má mať charakter flexibilnej, otvorenej koncepcie, ktorá je reálne schopná reagovať na aktuálne zmeny východiskových analýz.

Prioritným zámerom PHSR je zvrátenie nepriaznivých tendencií a naopak podporenie ukazovateľov a takých oblastí, ktoré môžu z dlhodobého hľadiska vytvoriť podmienky pre dlhodobo udržateľný rozvoj a zatraktívnenie obce.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce zahŕňa:

- × analýzu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce
- × administratívne a finančné návrhy zabezpečenia realizácie programu

Zákon NR SR č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja PHSR obce podľa §8 pozostáva z dvoch častí analyticko-strategickej a programovej, pričom:

Analyticko-strategická časť obsahuje:

- Súhrnnú charakteristiku obce, jej vybavenosti a obsluhy územia obce
- Analýzu väzieb strategických dokumentov v oblasti regionálneho rozvoja s územím obce
- Hodnotenie a analýzu hospodárskej, environmentálnej, sociálnej situácie, situácie v oblasti kultúry a vybavenosti obce
- Určenie rozvojového potenciálu a limitov rozvoja územia obce, definovanie podmienok udržateľnosti rozvoja obce
- Stratégiu rozvoja obce, priority a ciele rozvoja obce
- Analýzu finančných potrieb a možností financovania PHSR

Programová a realizačná časť obsahuje:

- Zoznam opatrení a aktivít pre zabezpečenie realizácie PHSR
- Inštitucionálne zabezpečenie a organizačné zabezpečenie realizácie PHSR
- Finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít PHSR
- Časový harmonogram realizácie PHSR
- Následné monitorovanie a hodnotenie plnenia PHSR

Analyticko-strategická časť má charakter komplexného profilu obce a predstavuje prehľad vnútorných zdrojov obce – prírodných, historických, kultúrnych, územno-technických, materiálnych, finančných a v nepodstatnej miere aj ľudských. Táto časť spracovania PHSR predstavuje súhrnný zdroj informácií o obci s možnosťou využitia v budúcnosti. Základné informácie pre tvorbu analýzy poskytla obec a použité boli aj existujúce externé zdroje / Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Štatistický úrad apod./ Podklady potrebné pre spracovanie SWOT analýzy boli získané formou dotazníkov, ktoré boli doručené občanom obce. Následne sa zadefinovali oblasti predstavujúce najkritickejšie body rozvoja obce, ktorých vznik vyplynul zo SWOT analýzy. Na základe všetkých dostupných informácií a ich zhodnotenia vznikla konkrétna stratégia rozvoja obce so základnými prioritami a jej smerovaním v budúcnosti. Celý obsah programu teda predkladá riešenie jednotlivých oblastí pri plánovanom rozvoji obce.

Aktivity zadefinované obcou sú zohľadnené v akčných plánoch pre jednotlivé oblasti rozvoja. Akčný plán obce predstavuje podrobný plán konkrétnej aktivity, ktorú je potrebné zrealizovať v určitom období. Jednotlivé akčné plány by mali viesť k naplneniu vízie obce. Sú spracované na úrovni činností, časovej a finančnej náročnosti.

1.1 Charakteristika PHSR

Prostredníctvom PHSR bude obec naplňať svoje rozvojové plány a aktivity. Dokument predstavuje komplexný zoznam prioritných opatrení smerujúcich k dosiahnutiu hlavného cieľa obce a to je jej sociálny, ekonomický a hospodársky rozvoj.

Časti PHSR:

- 1. Metodická časť**
- 2. Analyticko-strategická časť**
- 3. Programová a realizačná časť**

1. Metodická časť

Opisuje význam a metodiku spracovania PHSR, bližšie charakterizuje význam a ciele celého dokumentu. Ďalej opisuje metodiku a rôzne spôsoby spracovania poskytnutých informácií. Vysvetľuje základné pojmy danej problematiky, ako aj súlad so základnými strategickými dokumentami na podporu regionálneho rozvoja obce

2. Analyticko-strategická časť

Analyzuje hospodárske a sociálne východiská obce, ktoré sú podkladom pre zadefinovanie rozvojovej stratégie a popisujú hlavné sociálno-ekonomické súvislosti vývoja, opisuje príslušné operačné programy súvisiace s regionálnym rozvojom obcí.

3. Programová a realizačná časť

Obsahuje konkrétne priority a akčné plány, ide teda o realizačnú časť s možnosťou inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu

1.2 PHSR a jej nadväznosť na základné rozvojové dokumenty

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce je v súlade so strategickými rozvojovými dokumentami na úrovni EÚ, SR, NUTS I, NUTS II a NUTS III.

DOKUMENTY NADNÁRODNEJ ÚROVNE

▪ *Partnerská dohoda SR na roky 2014-2020*

Partnerská dohoda SR na roky 2014 – 2020 /ďalej len PD SR/ je strategický dokument s celoštátnym dosahom, ktorý vypracuje SR za účasti partnerov v súlade s prístupom viacúrovňového riadenia. PD SR stanovuje stratégiu, priority a opatrenia pre účinné a efektívne využívanie prostriedkov EÚ fondov za účelom dosahovania cieľov stratégie Európa 2020

Prioritnou úlohou PD SR je definovať strategický prístup na riešenie identifikovaných disparít a rozvojových potrieb, ktoré v súčasnosti bránia dostatočne naplňať stratégiu udržateľného rozvoja a inkluzívneho rastu a zvyšovania kvality života

Spôsoby financovania v rámci PD SR

□ podnikateľské prostredie priaznivé pre inovácie

- infraštruktúra pre hospodársky rast
- rozvoj ľudského kapitálu a jeho zlepšenie účasti na trhu
- trvalo udržateľné a efektívne využívanie prírodných zdrojov
- moderná a profesionálna verejná správa

▪ *Stratégia Európa 2020*

Stratégia Európa 2020 je desaťročná stratégia EU v oblasti rastu. Základným cieľom je odstrániť nedostatky rastového modelu a vytvoriť priaznivé podmienky pre inteligentnejší, udržateľnejší a inkluzívnejší typ celkového rastu. Na účel hodnotenia celkového rozvoja v rámci stratégie je nastavených päť hlavných cieľov:

- Zamestnanosť
- Vzdelávanie
- Výskum a inovácie
- Sociálne začlenenie a chudoba
- Energetika a oblasť klímy

Základom stratégie sú nasledovné priority:

a/ inteligentný rast – vytvorenie hospodárstva založeného na znalostiach a inováciách

b/ udržateľný rast – podporovanie ekologického, konkurencieschopného hospodárstva, ktoré efektívne využíva prírodné zdroje

c/ inkluzívny rast – podporovanie hospodárstva s vysokou mierou zamestnanosti, ktoré zabezpečí sociálnu a územnú súdržnosť

Operačné programy schválené na roky 2014 – 2020

Tabuľka č. 1 – Operačné programy 2014 -2020

P.č.	Operačné programy	Riadiaci orgán	Pridelené finančné prostriedky v EUR
1.	Výskum a inovácie	MŠVVŠ SR	2 266 776 537
2.	Integrovaná infraštruktúra	MDVRR SR	3 966 645 373
3.	Ľudské zdroje	MPSVR SR	2 204 983 517
4.	Kvalita životného prostredia	MŽP SR	3 137 900 110
5.	Integrovaný regionálny OP	MPRV SR	1 754 490 415
6.	Efektívna verejná správa	MV SR	278 449 284
7.	Technická pomoc	ÚV SR	159 071 912
8.	Program rozvoja vidieka	MPRV SR	1 545 272 844
9.	Rybné hospodárstvo	MPRV SR	15 785 000
	SPOLU		15 329 374 992

DOKUMENTY NÁRODNEJ ÚROVNE

- *Národná stratégia regionálneho rozvoja na roky 2014-2020*

Národná stratégia je východiskový strategický dokument, ktorého cieľom je komplexne zadať strategický prístup štátu k podpore regionálneho rozvoja v SR. Určená je pre regióny na úrovni NUTS III, kde má za úlohu nasledovné:

- Identifikovať potenciál daného regiónu
- Následne špecifikovať jeho konkurencieschopnosť v rámci SR
- Charakterizovať špecifické znaky konkrétneho regiónu a určiť z nich vyplývajúce konkurenčné výhody v rámci SR ako aj v európskom kontexte
- Zadať rozvojové a strategické priority a ciele daného regiónu

Základným strategickým cieľom Národnej stratégie SR je „Integrovaným a výsledkovo orientovaným prístupom k regionálnemu rozvoju a na základe využitia vnútorného potenciálu regiónov zvýšiť do roku 2030 adaptabilitu, konkurencieschopnosť a výkonnosť regiónov pri súčasnom zvyšovaní kvality života ich obyvateľov a pri rešpektovaní princípov trvalo udržateľného rozvoja“

Tento strategický cieľ je podporený prioritnými oblasťami národného rozvoja, ktoré sú nasledovné:

Prioritná oblasť 1: Veda, výskum a inovácie

Prioritná oblasť 2: Ľudské zdroje

Prioritná oblasť 3: Zamestnanosť

Prioritná oblasť 4: Konkurencieschopnosť, rast a podnikateľské prostredie

Prioritná oblasť 5: Životné prostredie – zmena klímy, obnoviteľné energetické zdroje

▪ *Stratégia rozvoja konkurencieschopnosti SR*

/schválená uznesením vlády SR/ - Lisabonská stratégia pre SR

▪ *Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja*

▪ *Politika súdržnosti v rokoch 2014 -2020*

▪ *Program odpadového hospodárstva SR na roky 2011 -2015*

▪ *Stratégia, zásady a priority štátnej environmentálnej politiky*

DOKUMENTY REGIONÁLNEJ ÚROVNE

▪ *Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja /ďalej len NSK/ na roky 2012-2018*

Strategické ciele Nitrianskeho samosprávneho kraja:

- ☐ veda, výskum, inovácie zamerané na oblasť poľnohospodárstva a chemického priemyslu
- ☐ komplexný rozvoj vidieka a pôdohospodárstva
- ☐ územná a medzi regionálna spolupráca
- ☐ udržateľný rozvoj krajiny

Na základe uvedených cieľov boli určené prioritné oblasti na ich dosiahnutie nasledovne:

PRIORITA 1:

HOSPODÁRSTVO

Špecifický cieľ 1:	Podpora výskumu a vývoja vrátane transferu výsledkov a technológií do praxe
Špecifický cieľ 2:	Vytváranie podmienok pre príchod nových investorov a rozvoja priemyselných odvetví s vyššou tvorbou pridanej hodnoty
Špecifický cieľ 3:	Podpora malého a stredného podnikania
Špecifický cieľ 4:	Podpora cestovného ruchu
Špecifický cieľ 5:	Zabezpečenie využitia energetického potenciálu kraja

PRIORITA 2: ĽUDSKÉ ZDROJE

- Špecifický cieľ 1: Zvýšenie vzdelanostnej úrovne obyvateľstva a rozvoj systému celoživotného vzdelávania
- Špecifický cieľ 2: Sociálny rozvoj
- Špecifický cieľ 3: Zvyšovanie kvality služieb verejnej správy

PRIORITA 3: PÔDOHOSPODÁRSTVO A ROZVOJ VIDIEKA

- Špecifický cieľ 1: Rozvoj multifunkčného pôdohospodárstva
- Špecifický cieľ 2: Podpora rozvoja sociálneho kapitálu v pôdohospodárstve a na vidieku
- Špecifický cieľ 3: Regenerácia vidieckych sídiel

PRIORITA 4: INFRAŠTRUKTÚRA

- Špecifický cieľ 1: Skvalitnenie regionálnej dopravnej infraštruktúry a jej napojenie na nad regionálne siete
- Špecifický cieľ 2: Zlepšenie dostupnosti a kvality informačných a komunikačných technológií
- Špecifický cieľ 3: Skvalitnenie sociálnej infraštruktúry

PRIORITA 5 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

- Špecifický cieľ 1: Zvýšenie environmentálnej rovnováhy v krajine a ochrana pred živelnými pohromami
- Špecifický cieľ 2: Znižovanie znečistenia vôd a zlepšenie kvality života obyvateľov kraja dobudovaním a skvalitnením infraštruktúry
- Špecifický cieľ 3: Znižovanie produkcie odpadov a zavádzanie efektívnych systémov nakladania s odpadmi
- Špecifický cieľ 4: Zlepšenie kvality ovzdušia
- Špecifický cieľ 5: Zlepšenie environmentálneho správania sa obyvateľstva kraja

ANALYTICKO-STRATEGICKÁ ČASŤ

2. ANALYTICKÁ ČASŤ

Základným prvkom Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce (ďalej PHSR) je dôkladná analýza územia a jeho jednotlivých prvkov. Práve poznanie týchto aspektov umožňuje nasmerovať rozvoj správnym smerom. Pri tejto časti tvorby PHSR sa zameriavame nielen na históriu vývoja územia a jeho prírodné podmienky, ale aj na vývoj socioekonomických ukazovateľov a analýzu názorov a postojov obyvateľov obce.

2.1 Charakteristika obce

2.1.1 Základné údaje

▪ Názov obce	Obec Lužianky
▪ Sídlo obce, obecného úradu	Obecný úrad, Rastislavova 266, 951 41 Lužianky
▪ Telefónne číslo/faxové číslo	037/64 10 180, 037/77 83 471
▪ Kontaktná mailová adresa	obecluzianky@stonline.sk
▪ Webová stránka	www.luzianky.sk
▪ IČO	34 003 517
▪ Kraj	Nitriansky kraj
▪ Okres	Nitra
▪ Kód obce	580899
▪ Počet obyvateľov	2777
▪ Rozloha	1242 ha
▪ Počet poslancov	9 členov
▪ Komisie OcZ	stavebná komisia kultúrna komisia komisia pre životné prostredie komisia športu komisia pre spoluprácu s podnikateľskými subjektami a rozvoj podnikania

komisia finančná, rozpočtová a správy
majetku obce

komisia dopravná a požiarnej prevencie

komisia sociálnej a zdravotnej starostlivosti

komisia pre školská a mládeže

2.1.2 História

Lužianky patria medzi významné archeologické lokality Slovenska. Prvé zmienky ohľadom osídlenia tejto časti územia sa viažu k obdobiu laténu, resp. už v mladšej dobe kamenej v 5. tisícročí pred Kristom. Do okolia Nitry sa rozšírila lengyelská kultúra, v ktorej cítiť južné kultúrne vplyvy až z územia Slavónska. Archeologické nálezy z tohto obdobia boli klasifikované ako „*lužianska skupina*“. Archeologické nálezy z tohto obdobia upozorňujú hlavne na výrazný prejav kultúrneho cítenia vtedajších ľudí - keramiku. Jej špecifikom boli nielen nové a pre ňu charakteristické tvary, ale aj maľovaná výzdoba a kvalita, docielená vyspelou hrnčiarskou technikou.

V priebehu 5. storočia nášho letopočtu po úpadku rímskeho impéria zasiahli územie juhozápadného Slovenska veľké migračné vlny, ktoré sa stali súčasťou, tzn. sťahovania národov. Po odsune Longobardov do severnej Itálie sa na naše územie koncom 5. storočia presunuli slovanské kmene. Počas 8. storočia sa v Nitre sformovalo Nitrianske kniežatstvo na čele s Pribinom a bol tu vysvätený prvý kresťanský chrám na území Slovenska. Jeho dobytie kniežaťom Mojmirom zo susednej Moravy a pripojenie k Veľkej Morave je zintenzívnené cyrilometodskou misiou za panovníka Rastislava. Vo veľkomoravskom 9. storočí sa položili aj základy prevažnej časti ponitrianskych obcí vrátane Lužianok, situovaných v polohe Tekenušské. Pôvodná slovanská osada, existujúca ešte pred príchodom Maďarov a ktorej názov a dodnes nezachoval, bola situovaná v priestore dnešnej časti Kajsa, na sprášovej terase rieky Nitry. V priebehu 10. storočia, v rámci utvárania svojho sídelného priestoru sa v tejto časti usídlilo maďarské obyvateľstvo a to si pre svoju dedinu vytvorilo názov *Sarló* /*blatné mesto*/, podľa močaristého a blatistého terénu, ktorý vytvárala rieka Nitra. V 13. storočí sa v chotári Lužianok vytvorili tri časti – samostatné dediny: Veľké Lužianky, Lužianky a Malé Lužianky, patriace trom rozdielnym zemepánom. Prevažne maďarsky hovoriace obyvateľstvo delilo v 16. storočí obec na /Veľké Lužianky/ *Nagy Sarló*, neskôr Šarlušky boli zemianskou časťou a /Malé Lužianky/ *Kiss Sarló*, neskôr Kajsa boli kapitulskou časťou. Vo Veľkých aj Malých Lužiankach nestál žiadny kostol ani v období 17. storočia.

Prví slovenskí kolonisti prichádzali do Veľkých a Malých Lužianok v období konca 17. storočia. Slováci si v 18. storočí premenovali maďarské názvy obcí na *Šarlušky* / Nagy Sarló – Veľké Lužianky/ a *Kajsu* / Kiss Sarló – Malé Lužianky/. Šarlušky aj Kajsu boli dve samostatné obce, mali aj samostatnú obecnú samosprávu a prvých richtárov. Podľa prvého sčítania ľudu v Uhorsku /rok 1869/ sa v Šarluškách nachádzalo 54 domov, v ktorých žilo 420 obyvateľov. V obci Kajsu sa nachádzalo 25 domov, v ktorých žilo 261 obyvateľov. V roku 1884 bola v obci Šarluška zriadená prvá obecná škola, do ktorej chodili deti aj z Kajse, priemerný počet detí sa však pohyboval od 10 do 15 žiakov podľa sezónnosti, pretože museli pomáhať rodičom pri vedení hospodárstva a rôznych iných prácach. Výrazným oživením obce sa v 19. storočí stalo vybudovanie železničnej trate a stanice, vďaka ktorým sa Šarlušky stali regionálnym železničným uzlom Ponitria.

Šarlušky-Kajsu, ktoré vznikli spojením dovtedy samostatných obcí zostali aj po vzniku Československej republiky súčasťou Nitrianskej župy a okresu Nitra, s oficiálnym názvom *Šarlušky-Kajsu*. Obec bola sídlom železničnej stanice a rímsko-katolíckej školy, patrila do Obvodného notárskeho úradu v Zbehoch, kde sa nachádzal aj poštový úrad a telegraf. V obci neexistovala samostatná židovská náboženská obec ani katolícka farnosť. Obec bola naďalej súčasťou rímsko-katolíckej farnosti Zbehy. Demokratická spoločnosť sa v prvej ČSR prejavila aj širokým spektrom politických strán, ktoré sa v obci uchádzali o podporu voličov a ich hlasy, a to či už vo voľbách do zastupiteľstva alebo do celoštátnych parlamentných volieb. Politickú orientáciu miestnych obyvateľov ovplyvnil v medzivojnovnej republike zväčša ich sociálny pôvod v roku 1923 bolo v obci evidovaných:

6 statkárov
140 maloroľníkov
10 živnostníkov
316 poľnohospodárskych robotníkov
10 tovarišov
316 poľnohospodárskych robotníkov
10 tovarišov
20 úradníkov
700 sezónnych nádenníkov

V obci sa v roku 1923 konali voľby podľa nových zákonov ČSR do zastupiteľských orgánov zo 1254 obyvateľov obce mohlo voliť 594, národnostne boli rozdelený nasledovne:

- 1 201 Slovákov

- 1 Nemec
- 41 Maďarov
- 2 „iná národnosť“

Z náboženského hľadiska bolo:

- 1227 voličov katolíci
- 6 voličov evanjelici
- 4 voliči reformáti
- 3 voliči židia
- 14 voliči „iného vierovyznania“

V 30. rokoch 2. storočia sa výrazne zhoršila zahraničnopolitická situácia v celej Európe, bolo to spojené nielen s celkovou hospodárskou krízou a zlým sociálnym vývojom, ale aj vzrastajúcou rozpínavosťou hitlerovského Nemecka. Po podpísaní Mníchovskej dohody v roku 1938 sa zmenili hranice ČSR, Čechy stratili Sudety a následne prišiel rad aj na Slovensko – vznikla prvá Slovenská republika, ktorá odstúpila južné časti Slovenska Maďarsku a prišla o 10 390 km² územia s 854 217 obyvateľmi / z toho 270 tis. boli Slováci/. Šarlušky-Kajsa sa ocitli teda v blízkej novej pohraničnej línii. V obci vznikla aj Hlinkova garda, ktorá prebrala moc v obci do vlastných rúk, mládež bola taktiež organizovaná v Hlinkovej mládeži. Obec napriek nepriaznivým vplyvom rýchlo rástla a to najmä vďaka svojej blízkej polohe ku hraniciam a výhodám železničného spojenia. V roku 1940 mala už 1882 obyvateľov, z toho:

- 1 758 Slovákov
- 20 Čechov
- 10 Maďarov
- 8 Nemcov
- 16 Židov
- 70 obyvateľov bez udania národnosti

V tomto období sa výrazne rozmohla stavebná činnosť v obci a to najmä individuálna bytová výstavba a výstavba kostola, na ktorú finančne prispeli Krajinský výbor v Bratislave a Okresný výbor v Nitre, konali sa rôzne finančné zbierky v obci a výpomoc vo forme poskytnutia pracovnej sily a materiálu obyvateľov bez nároku na finančnú odmenu. Napriek tomu sa obec výrazne zadĺžila. Vďaka vojenskej konjunktúre sa vytvorili v obci priaznivé podmienky pre rozvoj investovania, živností a obchodovania,

preto došlo k výraznému spestreniu ponuky služieb pre obyvateľov obce. Veľký rozvoj zaznamenali najmä pohostinské a hotelierske služby, obchod s palivom, uhlím, drevom a cementom, pestovanie zeleniny a murárstvo. Najdôležitejšie miesto v rozvoji obce však naďalej zastávala železničná trať so stanicou. K zvýšeniu preprave osôb železničnou dopravou prispelo najmä obmedzenie súkromnej osobnej a nákladnej automobilovej dopravy, čo bolo zapríčinené nedostatkom pohonných látok. V septembri 1939 bola vyhlásená branný pohotovosť štátu a zavedený tzv. maximálny cestovný poriadok. Obyvatelia obce sa zapojili aj do protifašistického odboja a po prechode frontu v apríli 1945 sa vedenia obce ujal Revolučný národný výbor.

Jednou z prvých činností štátnej správy po obnovení republiky bolo aj úradné zjednotenie názvov obcí s úradným jazykom. Názvoslovná komisia odporučila zmenu tvaru názvu, ktorý bol upravený na Lužianky. Tento nový názov obce sa začal používať od 03.10.1948. Mal vyjadrovať polohu pri luhoch rieky Nitry a bol blízky základu názvu Šarlušky vychádzajúceho z maďarského názvu sár – blato. Hoci v priebehu prvej polovice 20. storočia pôsobili v Lužiankach až tri družstvá po roku 1945 z nich pretrvalo iba Potravné družstvo, ktoré v roku 1955 definitívne zaniklo a jeho majetok prevzala JEDNOTA, ľudové spotrebné družstvo v Nitre, ktoré zároveň prevzalo aj prevádzkovanie obchodu v obci. V obci zároveň vzniklo aj prvé Jednotné roľnícke družstvo v roku 1951, malo v držbe 185 ha pôdy. V roku 1976 bola obec Lužianky pričlenená k mestu Nitra aj so svojimi 2 630 obyvateľmi. Vývoj obce sa integráciou do mesta Nitry spomalil a v konečnom dôsledku aj na dlhú dobu stagnoval

Nové obdobie sa pre obec Lužianky začalo dňom 01.07.1993, kedy bolo SNR prijaté uznesenie odčlenenia obce od mesta Nitra.

2.1.3 Geografická poloha

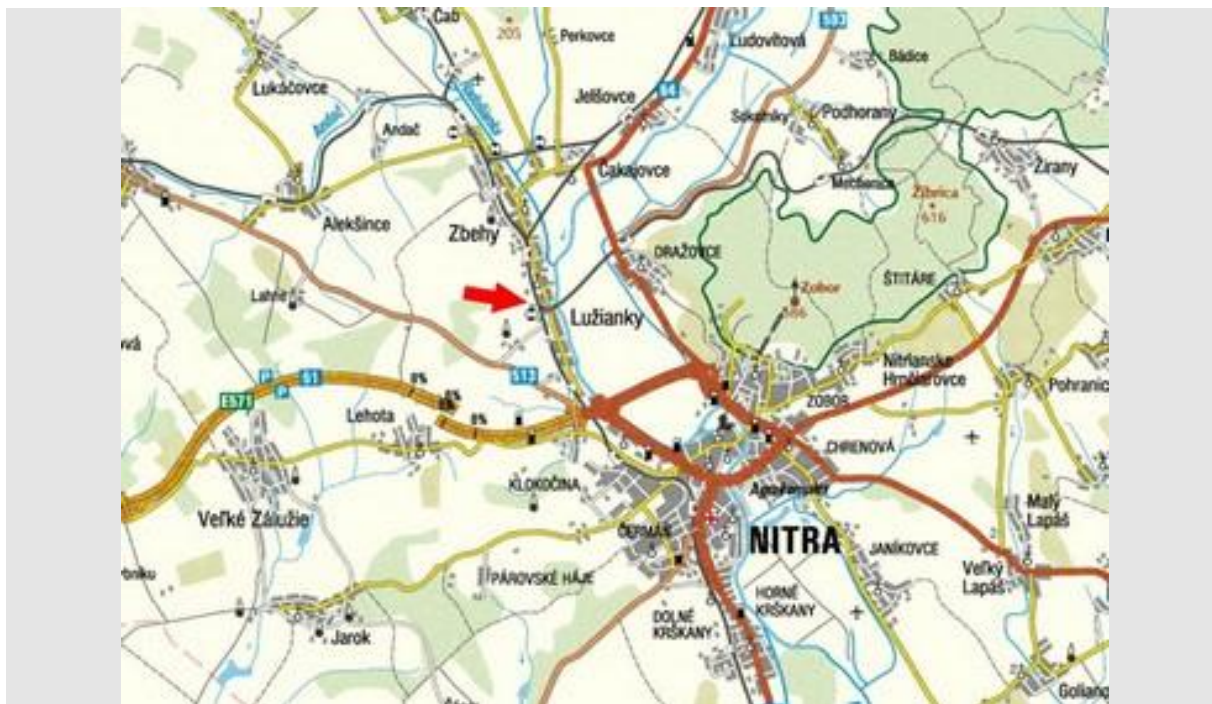
Lužianky sú súčasťou pásového osídlenia, ktoré predstavuje nitriansky pás pozdĺž rieky Nitry. Širšie dopravné vzťahy obce sú ovplyvnené jej výhodnou polohou v tesnom dotyku s krajským mestom Nitra, ktoré má silné dopravné väzby na sídelnú štruktúru Nitrianskeho kraja, osobitne však na hlavné mesto Bratislava. Táto poloha umožňuje výhodné prepojenie na dopravnú sieť do celého Slovenska.

Kataster sa nachádza v úvalinách Nitrianskej pahorkatiny a Nitrianskej nivy, ktoré sú súčasťou Podunajskej pahorkatiny. Leží v nadmorskej výške 141 až 232 m n.m. Najvyššie položené miesto v chotári je pahorkatina pri Krvavých Šenkoch, najnižším bodom je koryto Nitry v miestach, kde opúšťa kataster pri Nitre. Chotár obce je z veľkej časti odlesnený.

Na juhu hraničí s chotárom mesta Nitra a jeho miestnymi časťami, na východe s chotárom Drážoviec, na severe s chotárom Zbehov a na západe s Lehotou.

Celková rozloha je 12,43 km².

2.1.3.1 Geomorfologické pomery

Z geologického a geomorfologického hľadiska je územie Lužianok veľmi rozmanité. Nachádza sa na rozhraní dvoch oblastí, Fatransko-tatranskej a Podunajskej nížiny. Podľa geomorfologického členenia Slovenska patrí do celku Podunajská pahorkatina, podcelkov Nitrianska pahorkatina a Nitrianska niva. V rámci Nitrianskej pahorkatiny možno identifikovať ešte nižšiu jednotku – Tribečské podhorie a časť Strednonitrianska niva. Severne od Lužianok prebieha hranica s územím geomorfologicky patriacim k pohoriu Tribeč, s jeho najjužnejšími výbežkami patriacimi podcelku Zobor.

Územie Lužianok tvoria dva už spomenuté a charakterom odlišné geomorfologické podcelky Podunajskej pahorkatiny, Nitrianska pahorkatina a Nitrianska niva. Územie medzi riekou Nitra a potokom Dobrotka je súčasťou Nitrianskej Nivy. Táto poriečna nížina nazývaná kedysi aj lúkami sa tiahne od Nitra a Lužianok pozdĺž rieky Nitry až do povodia Bebravy.

Západná časť katastra obce patrí do Nitrianskej pahorkatiny a jej časti – Zálužianskej pahorkatiny. Budovaná je prevažne súvrstiami neogénu, ktoré sedimentovali v priestore Nitry a okolia. Z geografického vývoja vyplýva, že mikropriestor katastra Lužianok je v oblasti výskytu a využívania nerudných nerastných surovín vhodný na ťažbu štrkov, štrkopieskov, pieskov, sprašových a tehliarskych hĺn.

2.1.3.2 Pôdne pomery

Z hľadiska pôdneho fondu disponuje prevažná časť obce Lužianky kvalitným pôdnym fondom. Najkvalitnejšie pôdy, využiteľné pre poľnohospodárov sa vyvinuli na Nitrianskej pahorkatine v západnej časti chotára. Ide o hlinité hnedozeme a piesočnato-hlinité černozeme na spraši. Intenzívne využívanie pôdy človekom pre poľnohospodárstvo spôsobuje v chotári Lužianok postupnú degradáciu hodnoty pôdy. Najzávažnejšími negatívnymi procesmi, ktoré ju spôsobujú sú vodná a veterná erózia, zhutňovanie pôdy, kontaminácia pôd škodlivými látkami a chemizácia pôdy. Nesprávnym spôsobom hospodárenia a výber plodín taktiež prispieva k zhoršovaniu kvality pôd. V dôsledku uvedených negatívnych činiteľov za posledných 30 rokov ubudlo na strmších svahoch Nitrianskej pahorkatiny priemerne 20 až 50 cm ornej pôdy

2.1.3.3 Klimatické pomery

Lužianky patria z hľadiska globálnej klimatickej klasifikácie a na základe klimatického dlenia Slovenska do severného mierneho klimatického pásma s pravidelným striedaním štyroch ročných období a premenlivým počasím s relatívne rovnomerným rozložením zrážok počas roka. Jeho klímu ovplyvňuje južné prúdenie od Stredozemného mora, ktoré prináša výdatnejšie zrážky najmä na jeseň a jar, ale aj prúdenie studeného artického vzduchu počas zimného obdobia. Lužianky a blízke okolie Nitry patria do teplej klimatickej oblasti s podoblasťou suchou, mierne suchou a vlhkou. Teplá klimatická oblasť sa vyznačuje s viac ako 50 letnými dňami.

Ročný úhrn zrážok sa pohybuje okolo 550 až 650 mm. Najviac prší koncom jari, najmä v máji a júni, v lete zas v júli a auguste. Celkovo však patrí oblasť okolia Nitry medzi zrážkovo deficitné územia.

2.1.3.4 Hydrologické pomery

Vodné pomery v Lužiankach ovplyvňuje najdlhšia rieka Ponitria – Nitra, ktorá preteká východnou časťou katastra obce. S celkovou dĺžkou 197 km a povodím 4 501 km² je najvýznamnejším hodným tokom regiónu a zaraďuje kataster do povodia rieky Nitry.

Pramení na juhovýchodných svahoch Lúčanskej Malej Fatry pod vrchom Reváň a od svojho prameňa až po obec Komoču, kde sa vlieva do Váhu prekonáva výškový rozdiel 691 m. S reguláciou jej koryta sa začalo v roku 1928, melioračné práce pokračovali aj počas 50. a 60. rokov 20. storočia, keď sa v katastri obce vybudovali ochranné protipovodňové hrádze. V dôsledku týchto úprav sa upravil vodný režim rieky v inundačnom priestore riečnej terasy. Bol to nevyhnutný krok, pretože počas výdatných dažďov sa rieka často vylievala z koryta.

Z ľavej časti priberá rieka Nitra v katastri Lužianok aj významnejší prítok potok Radošinku. Preteká územím okresom v Topolčany a Nitra v celkovej dĺžke 31,9 km. Kataster obce je čiastočne odvodňovaný aj prítokom Kajanského kanála. Počas silnejších dlhšie trvajúcich privalových dažďov sa vlieva do periodického toku Šúdol, ktorý predstavuje pravostranný prítok rieky Nitra. V katastri obce sa nachádza aj umelo vytvorená vodná nádrž – rybník – Korytník so zemnou hrádzou, bez odtoku ktorá je plnená zrážkovými vodami z plochy cca 2,5 km². Ide o vodnú nádrž, ktorá vznikla v močariskách a jej história siaha už do 18. storočia.

Pre východnú časť katastra je typický výskyt podzemných vôd s voľnou hladinou. Významný zdrojom podzemnej vody v tejto časti obce sú štrkopiesčité sedimenty.

2.1.3.5 Flóra a fauna

Podľa fyto geografického členenia územia Slovenska sa Lužianky nachádzajú v oblasti panónskej flóry a v jej fyto geografickom okrese Podunajská nížina, podokrese Zálužianska pahorkatina. Potencionálnou prirodzenou vegetáciou boli dubovo-hrabové lesy panónske a dubovov-cerové lesy s bohatou rovinnou a bylinnou synúziou. Ich posledným zvyškom je les pri Krvavých Šenkoch v katastrálnom území Lehoty.

V súčasnosti sa v chotári Lužianok nachádza výhradne nelesná drevinová vegetácia. Z mimo lesnej drevinovej zelene výraznými líniovými krajinnno-štruktúrnymi prvkami sú brehové porasty rieky Nitra, rybník Korytník a husté porasty stromov a kríkov v poľnohospodársky intenzívne obrábanej krajine. Rybník Korytník, ktorý je obklopený poľnohospodárskou krajinou, je v súčasnosti negatívne ovplyvňovaný človekom. Splachy z oráčín, z neďalekého areálu živočíšnej výroby a skládky odpadu môžu túto malebnú lokalitu lužianskeho chotára zničiť.

Zo geografického hľadiska spadá kataster Lužianok do provincie Vnútrokarpatskej znížiny, Panónskej oblasti, juhoslovenského obvodu, dunajského okrsku a pahorkatinného okrsku. Oblasť pri obci je poľnohospodárskou krajinou, čo sa prejavilo i na druhovej skladbe jej živočíšstva.

Najsledovanejšou skupinou živočíchov v dotknutom území je poľovná zver. Katastrálne územie Lužianok patrí do dvoch poľovných revírov: Lužianky a Dražovce, ktoré obhospodarujú poľnohospodárske združenia Berbecíny a Dražovce. Súčasná štruktúra a zloženie živočíšnych spoločenstiev v priestore obce je výsledkom dlhodobého, ale veľmi intenzívneho pôsobenia činnosti človeka. Najvýraznejšie zastúpenie v ňom majú polia, vinice, lúky a pasienky, ktoré však podliehajú antropickým vplyvom vyvolávajúcim zmeny biotopov a ich zoocenóz.

Intenzívna kultivácia krajiny, ktorá vrcholila v druhej polovici 20. storočia znížila v katastri obce pôvodný počet živočíšnych druhov a umožnila sa udržať najmä druhom so širokým rozšírením a adaptačnými schopnosťami – divé kačice, bažanty, jarabice, hlodavce, srnčia zver a pod.

2.1.3.6 Heraldické znaky obce

Po obnovení vlastnej samosprávy si obec Lužianky obnovila a v roku 1994 zaviedla do užívania obecné symboly - znak, pečať i zástavu. Pri ich tvorbe vychádzala z historických vzorov najstarších zachovaných dokladov o vzhľade a obsahu obecnej pečate Lužianok v 18. storočí, ktorej námet dala stvárniť podľa dnešných odborných i estetických zásad do podoby zlatého heraldického (dvojhlavého) orla v letku so striebornou zbrojou na čiernom štíte.

V prípade obecnej pečate vtedy samostatnej obce Kajsa, ktorá neskôr splynula a dnes je časťou Lužianok, sa uplatnil námet prevládajúceho poľnohospodárskeho zamestnania obyvateľstva. V jej osemhrannom pečatidle 20 x 22 mm z polovice 19. storočia je obvodový nápis /KAJSZA KOZSÉG 1854=Obec Kajsa 1954 - okružujúci charakteristické roľnícke nástroje na dlhých rukovätiach symetricky skrížených do šesťcípej hviezdy tak, že zľava doprava je v kosmej polohe kosa, vo zvislej polohe hrable a v šikmej polohe cep.

Jediným riešením bolo oprieť sa o znak spoločenskej vrchnosti - vládnucej dynastie, eráru, štátu a vytvoriť obecné pečatidlo Lužianok s figúrou orla, ktorého odtlačky sa zachovali v pečatiach obecných písomnosti z rokov 1771, 1783 a 1790, uschovávaných v urbáriálnych spisoch Nitrianskej župy v Štátnom oblastnom archíve Nitra v Ivanke pri Nitre.

2.2 Demografická analýza a štruktúra obyvateľov obce

V rámci analýzy demografického vývoja boli sledované ukazovatele:

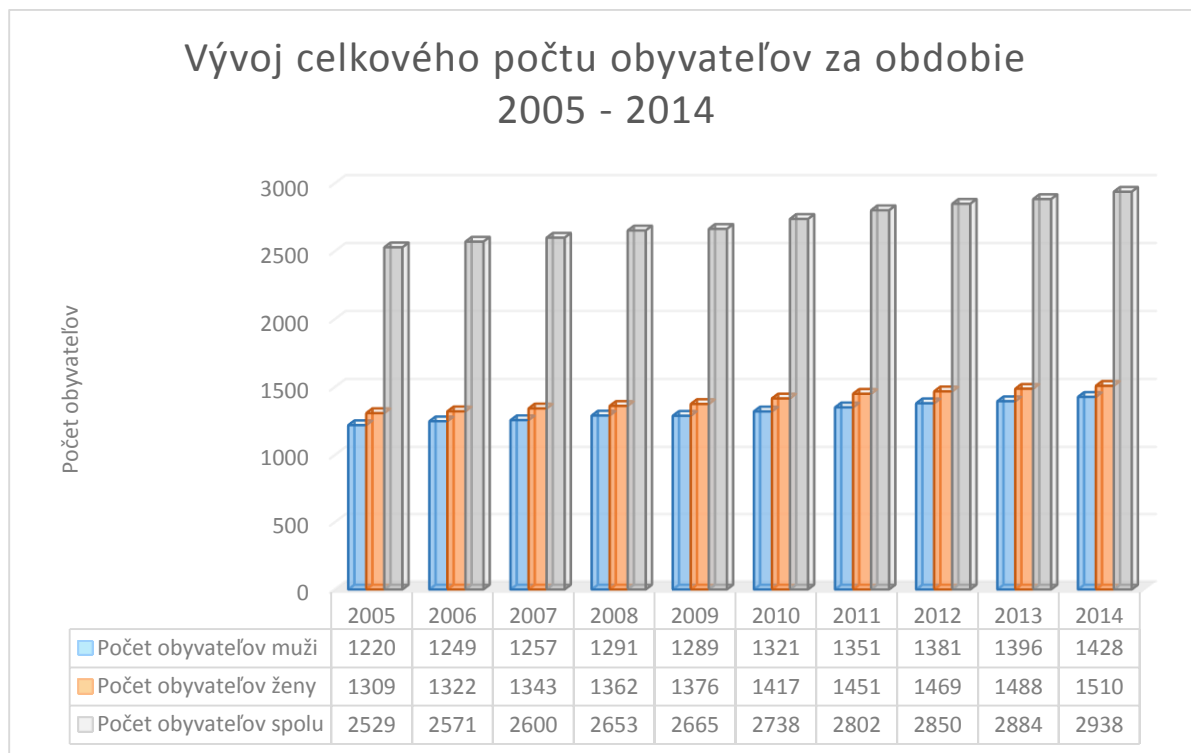
- celkový počet obyvateľov
- veková štruktúra obyvateľstva
- natalita
- mortalita
- prirodzený prírastok (úbytok) obyvateľstva
- migračné saldo a
- celkový prírastok obyvateľstva

Tabuľka č. 2 – Vývoj počtu obyvateľov za roky 2005 -2014

sledované roky		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet obyvateľov	muži	1220	1249	1257	1291	1289	1321	1351	1381	1396	1428
	ženy	1309	1322	1343	1362	1376	1417	1451	1469	1488	1510
	spolu	2529	2571	2600	2653	2665	2738	2802	2850	2884	2938

Zdroj: ŠU SR- SOBD 2011

Graf 1 - Vývoj počtu obyvateľov za roky 2005 – 2014

Zdroj: ŠU SR- SOBD 2011

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA

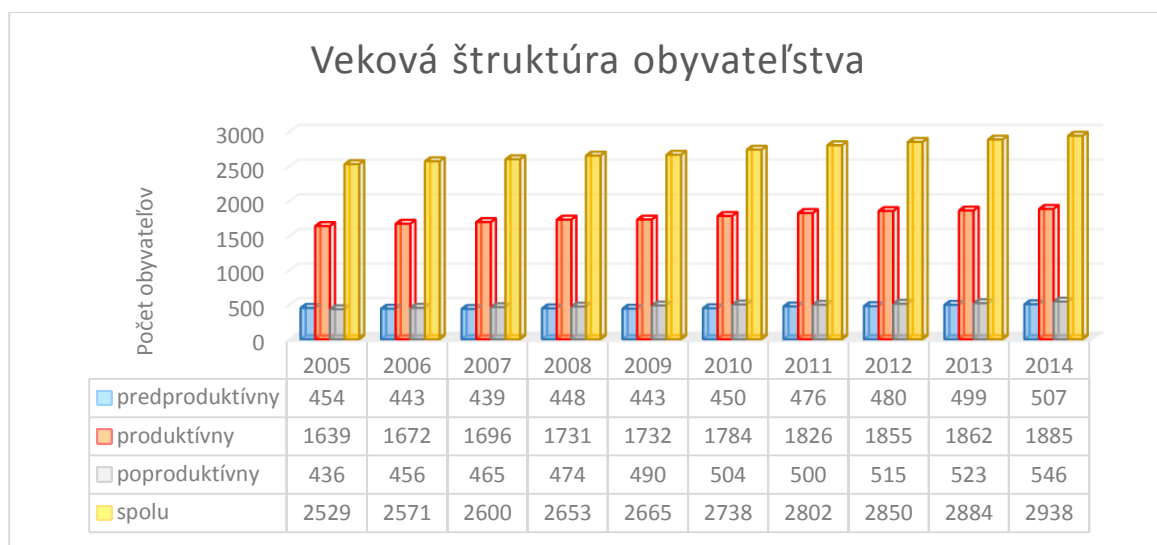
V priebehu obdobia rokov 2005 – 2014 je jednoznačne vidieť, že počet obyvateľov obce každý rok stúpa. V roku 2005 bol celkový počet obyvateľov 2529 obyvateľov a v roku 2014 je to už 2938 obyvateľov. Za obdobie 9 rokov vzrástol počet obyvateľov o 409 obyvateľov. Z grafu č.1 –Vývoj počtu obyvateľov za obdobie 2005 – 2014 vyplýva, že počet žien bol mierne vyšší ako počet mužov čo korešponduje aj s celkovým priemerom v regióne a v celej SR.

Tabuľka č. 3 - Prehľad vekovej štruktúry obyvateľstva

sledované obdobie			2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Veková štruktúra	predproduktívny vek (0 - 14)		454	443	439	448	443	450	476	480	499	507
	produktívny vek	ženy (15 - 54)	803	818	825	835	836	872	899	910	913	921
		muži (15 - 59)	836	854	871	896	896	912	927	945	949	964
	poproduktívny vek	ženy (54 <)	273	283	292	297	312	314	304	304	308	323
		muži (59 <)	163	173	173	177	178	190	196	211	215	223
	Spolu			2529	2571	2600	2653	2665	2738	2802	2850	2884

Zdroj: ŠU SR- SOBD 2011

Graf 2 - Prehľad vekovej štruktúry obyvateľstva

Zdroj: ŠU SR- SOBD 2011

Ďalším ukazovateľom demografického vývoja je veková štruktúra obyvateľstva. Predstavuje rozdelenie populácie do troch vekových kategórií:

- predproduktívny vek
- produktívny vek
- poproduktívny vek

Graf 3 - Vývoj počtu občanov podľa vekovej kategórie (predproduktívny vek)

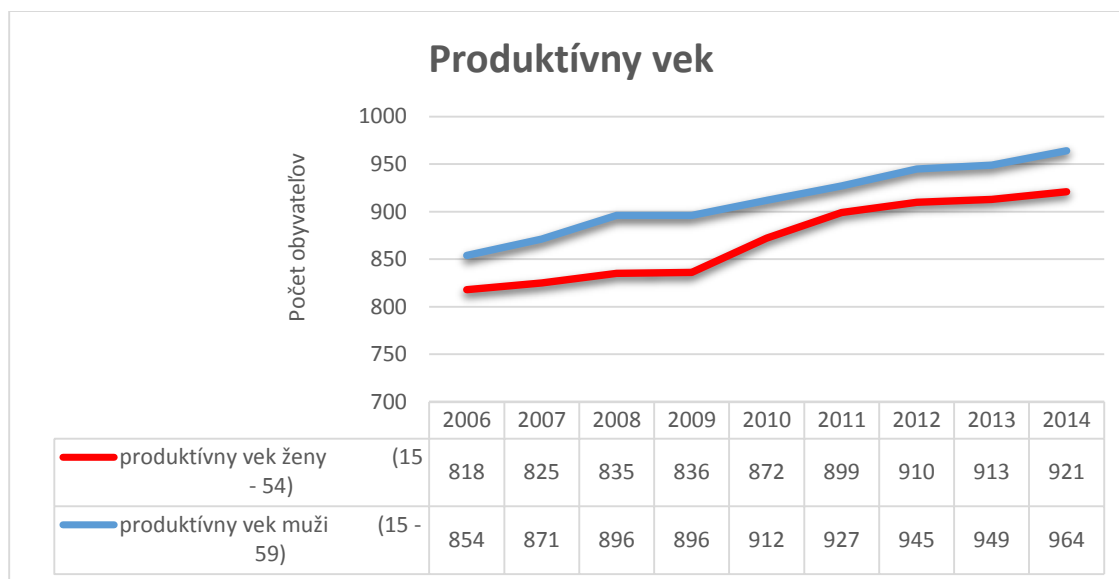

Zdroj: ŠU SR- SOBD 2011

Prvou vekovou kategóriou sú deti a mládež do 14 rokov. Počas analyzovaného obdobia má vývoj tohto ukazovateľa pozitívny trend kedy celkovo možno skonštatovať, že oproti obdobiu z roku 2005 do roku 2014 počet vzrástol o 53 detí / mládeže/

Graf 4 - Vývoj počtu občanov podľa vekovej kategórie (produktívny vek)

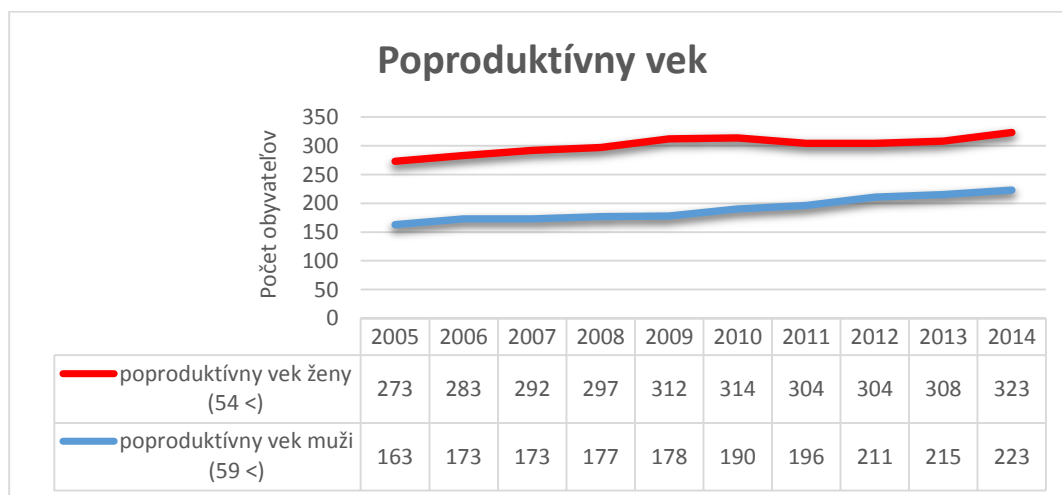

Zdroj: ŠU SR- SOBD 2011

V druhej vekovej kategórii sa nachádzajú občania v produktívnom veku. Táto kategória je rozdelená zvlášť na mužov a ženy. Vekové hranice boli stanovené na základe veku odchodu do dôchodku. Podľa novej metodiky sa zvýšila horná veková hranica tejto kategórie, avšak vzhľadom na nami sledované obdobie (pred rokom 2014) je nová metodika nevyhovujúca a tak sme stanovili horné vekové hranice na vek 59 rokov u mužov a 54 rokov u žien.

Na základe analýzy je zrejmé, že počet obyvateľov v produktívnom veku počas sledovaného obdobia vzrástol (s malými výkyvmi).

Graf 5 - Vývoj počtu občanov podľa vekovej kategórie (poproduktívny vek)

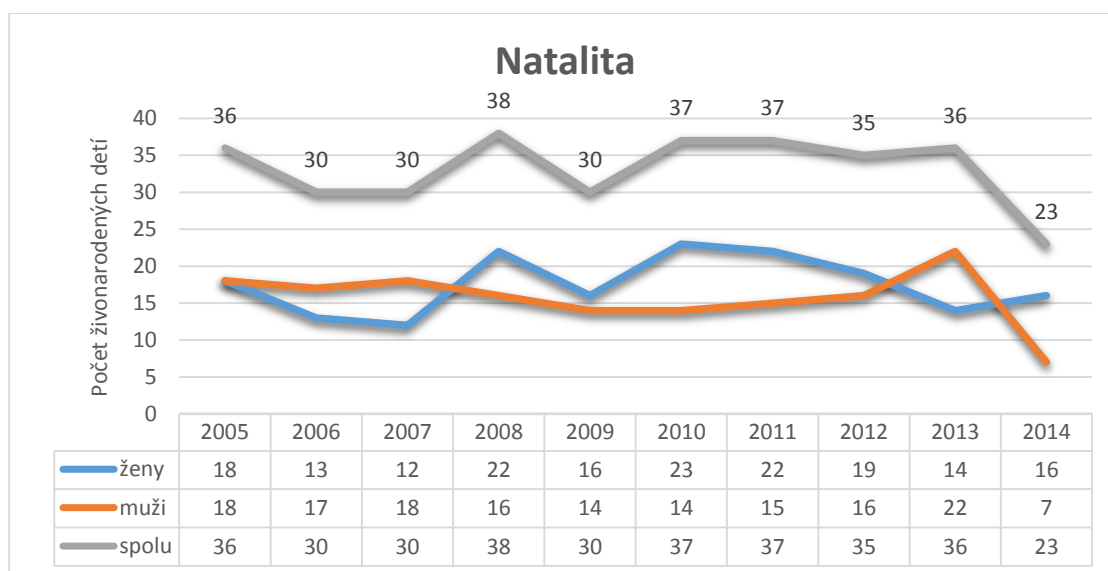

Tretou vekovou kategóriou je skupina občanov v poproduktívnom veku. Z pohľadu súčasného stavu je tento charakter vekovej štruktúry najvhodnejší pre ekonomickú produkciu. Väčšina obyvateľstva je v produktívnej vekovej kategórii a teda tvorí pridanú hodnotu. Avšak z hľadiska budúceho rozvoja je podstatný najmä stav predproduktívnej vekovej skupiny, kde je počet pribúdajúcich detí a mládeže za posledné 3 roky nižší ako počet poproduktívnej vekovej skupiny.

Ďalším dôležitým ukazovateľom demografického vývoja je prirodzený prírastok, resp. úbytok obyvateľstva. Ten je tvorený rozdielom natality (pôrodnosti) a mortality (úmrtnosti).

Graf 6 - Vývoj pôrodnosti za obdobie rokov 2005 – 2014

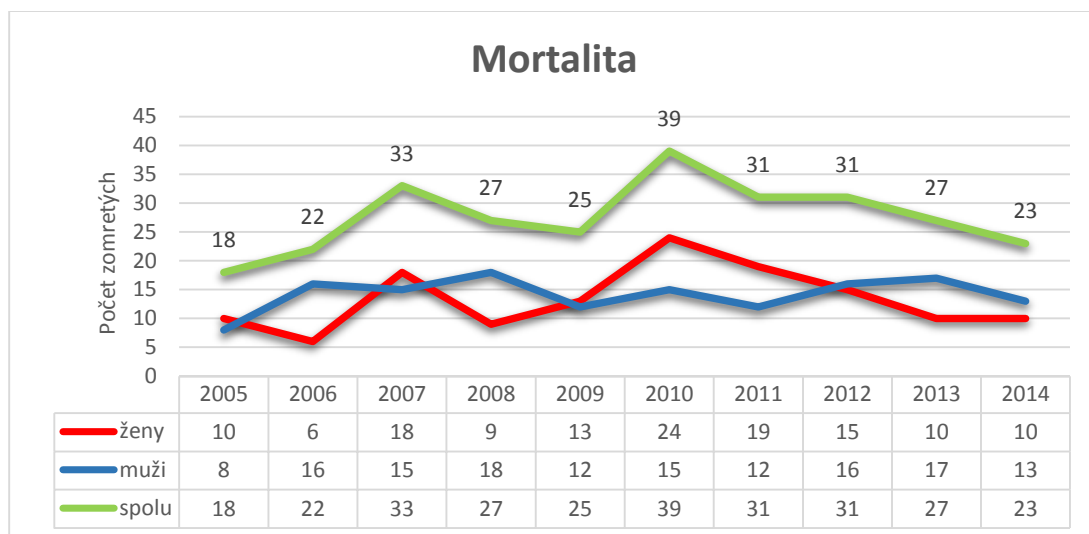

Zdroj: ŠU SR- SOBD 2011

V rámci sledovania vývoja natality zaznamenávame počas obdobia rokov 2005 – 2014 sú zaznamenané v rokoch 2005 – 2014 celkovo rovnomerné prírastky, na rozdiel od roku 2014 kde je mierny pokles oproti predchádzajúcemu priemeru.

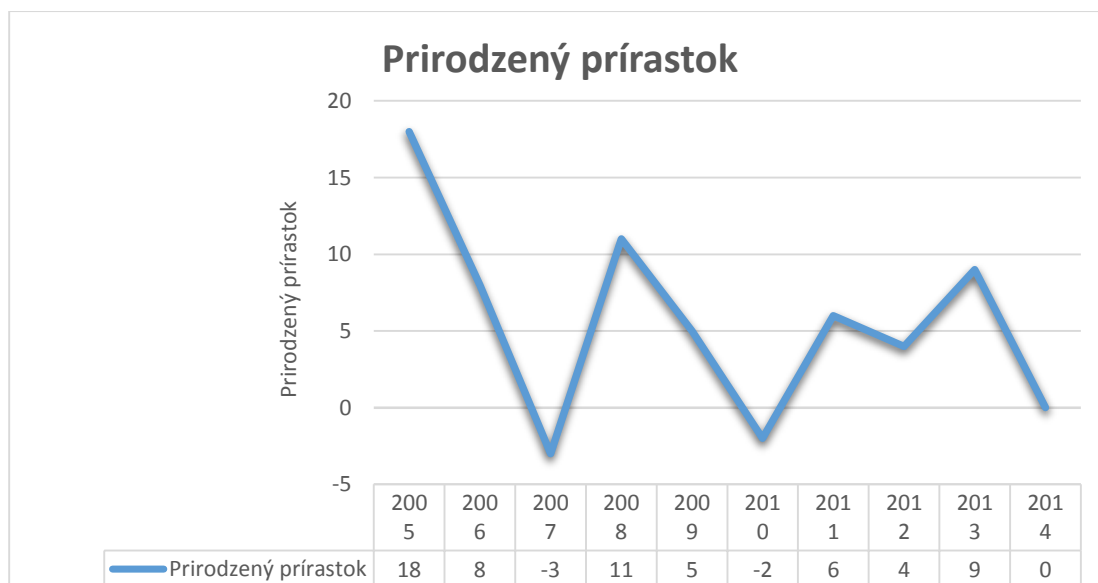
Graf 7 - Vývoj úmrtnosti za obdobie rokov 2005 - 2014

Zdroj: ŠU SR- SOBD 2011

Miera úmrtnosti vykazuje v sledovanom období taktiež výrazné výkyvy. Sledujeme to pri vzájomnej odchýlke maximálnych a minimálnych hodnôt sledovaného súboru údajov. Minimum dosiahla úroveň mortality v roku 2006 (22 osôb) a maximum v roku 2007 (33 osôb).

Graf 8 - Vývoj prirodzeného prírastku za obdobie rokov 2005 – 2014

Zdroj: ŠU SR- SOBD 2011

Výsledkom porovnania miery natality a mortality získame údaje o prirodzenom prírastku obyvateľstva. Vychádzajúc z vysokej miery výkyvov pri oboch ukazovateľoch, aj krivka prirodzeného prírastku má takýto priebeh. Tento fakt je najzrejmější v porovnaní rokov 2007 až 2010, kde v rokoch 2007 a 2010 je úbytok obyvateľstva markantný. Zaujímavý je najmä rok 2014 kde sa prirodzený prírastok dostal na 0, čo je málokedy sa vyskytujúci jav.

Vplyv na celkový pohyb obyvateľstva však nemá len natalita a mortalita. Výrazným faktorom je taktiež migrácia obyvateľstva.

Graf 9 - Vývoj miery celkového prírastku za obdobie rokov 2005 - 2014

Zdroj: ŠU SR- SOBD 2011

V grafe znázornené migračné saldo vykresľuje rozdiel medzi imigráciou (pristávaním) a emigráciou (vystávaním). V prípade obce Lužianky je migračné saldo najnižšie v roku 2014 a v roku 2006. Predpokladá sa tendencia zvyšovania tohto ukazovateľa do budúcich období spôsobená najmä novými pracovnými príležitosťami, ktoré budú zabezpečené novým investorom v rámci automobilového priemyslu.

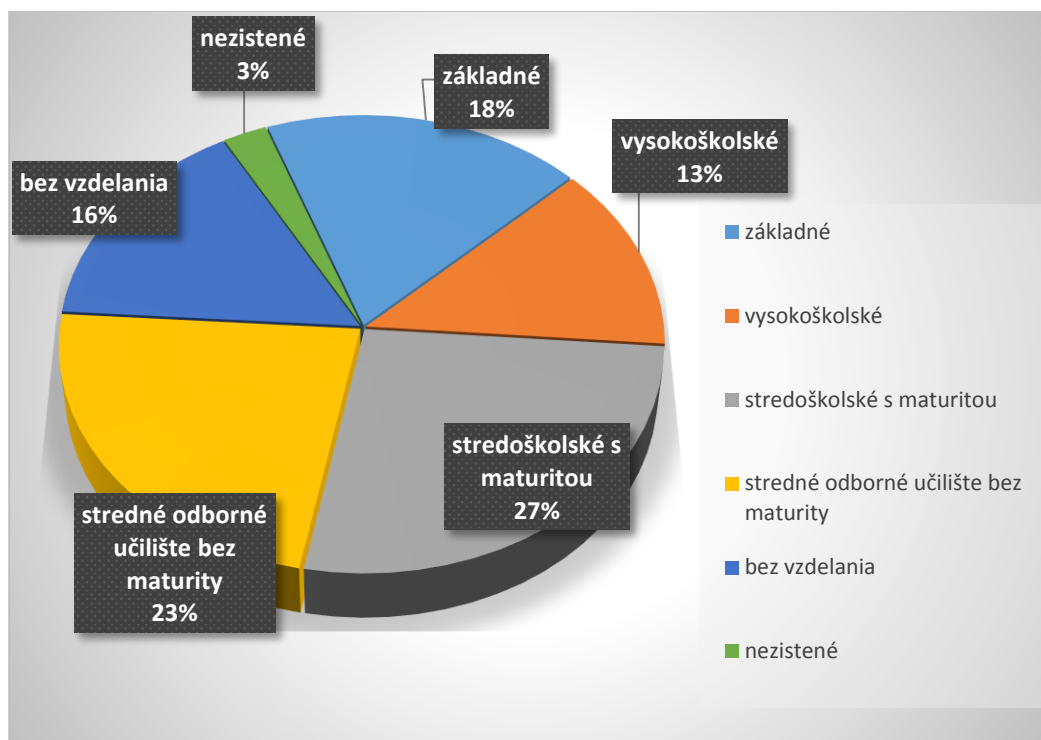
Po spojení prirodzeného prírastku s migračným saldom dostávame hodnoty celkového prírastku (úbytku) obyvateľstva. Rovnako ako pri prirodzenom prírastku, aj v tomto prípade zaznamenávame výrazné výkyvy.

Výsledky získané v rámci analýzy demografických ukazovateľov napovedajú o rôznych výkyvoch počas sledovaného obdobia, ale celkovo je možné hodnotiť vývoj demografických

Graf 10 - Vzdelanostné štruktúra obyvateľstva

Zdroj: ŠÚ – SOBD 2011

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva je jedným zo základných predpokladov pre udržateľný rozvoj hospodárstva. V rámci obce Lužianky je v rámci tohto hodnotenia v najväčšej miere zastúpená skupina osôb so stredoškolským vzdelaním (27 % obyvateľov). Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva obce vypovedá v konečnom dôsledku o pomerne priaznivom vývoji vzdelanostnej štruktúry. Vysokoškolské vzdelanie má cca 13 % obyvateľstva, čo sa štatisticky približuje k celoslovenskému priemeru.

2.2.2 Štruktúra obyvateľov podľa náboženského vyznania

Tabuľka č. 5 – Štruktúra obyvateľov podľa náboženského vyznania

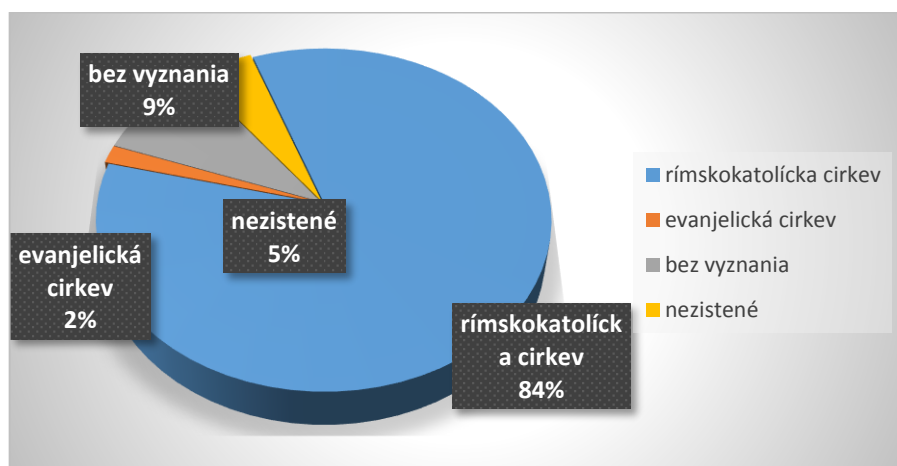
náboženstvo	počet	%
rímskokatolícka cirkev	2 285	83,12%
gréckokatolícka cirkev	9	0,33%
pravoslávna cirkev	2	0,07%
evanjelická cirkev	45	1,64%
kresťanské zbory	3	0,11%

apoštolská cirkev	4	0,15%
cirkev bratská	5	0,18%
starokatolícka cirkev	10	0,36%
iné	10	0,36%
bez vyznania	246	8,95%
nezistené	130	4,73%
spolu	2 749	100,00%

Zdroj: ŠÚ SR – SOBD 2011

Graf 11 – Štruktúra obyvateľov podľa náboženstva

Zdroj: ŠÚ SR – SOBD 2011

Obyvateľstvo obce Lužianky je v 84%-ách rímskokatolíckeho vierovyznania. Druhou skupinou je obyvateľstvo bez vyznania s percentuálnym podielom 9%. Všetky údaje sú spracované podľa štatistického prieskumu z roku 2011

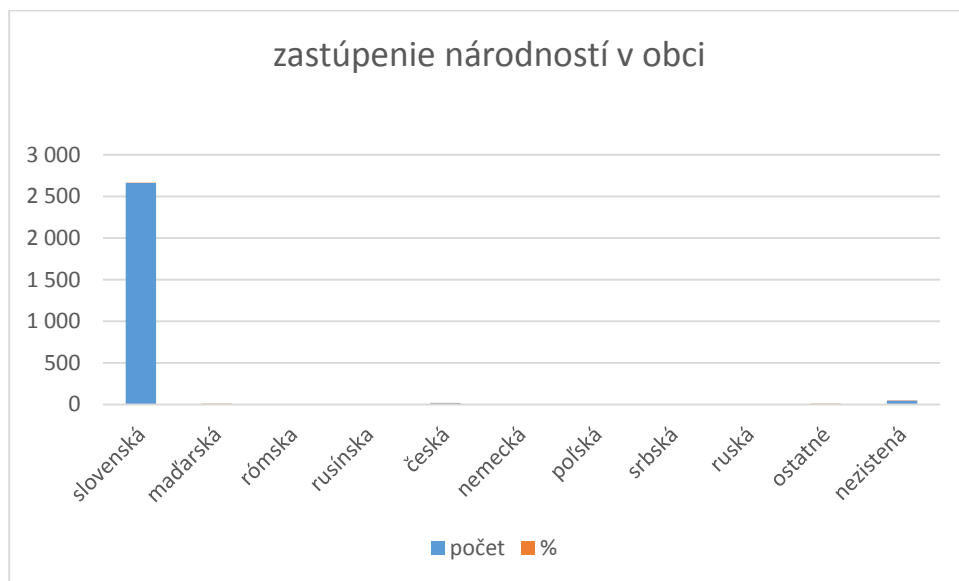
2.2.3 Národnosti zastúpené v obci

Tabuľka č. 6 – zastúpenie národností v obci

<i>národnosť</i>	<i>počet</i>	<i>%</i>
<i>slovenská</i>	2 663	96,87%
<i>maďarská</i>	5	0,18%
<i>rómska</i>	4	0,15%
<i>rusínska</i>	4	0,15%
<i>česká</i>	15	0,55%
<i>nemecká</i>	3	0,11%
<i>poľská</i>	2	0,07%
<i>srbská</i>	1	0,04%
<i>ruská</i>	1	0,04%
<i>ostatné</i>	7	0,25%
<i>nezistená</i>	44	1,60%
<i>spolu</i>	2 749	100,00%

Zdroj: ŠÚ SR – SOBD 2011

Graf č. 12 – Národnosti zastúpené v obci

Zdroj: ŠÚ SR – SOBD 2011

V obci Lužianky bolo v období sčítania obyvateľov, domov a bytov 2 749 obyvateľov, najpočetnejšiu skupinu v rámci národností tvorila slovenská národnosť s takmer 97% podielom, druhou najpočetnejšou skupinou sú obyvatelia českej národnosti. Napriek tomu, že sa k rómom prihlásili len 4% populácie obyvateľov obce, je nutné skonštatovať, že podľa Atlasu rómskych komunít na SR z roku 2013 je tento podiel približne 13%. Podľa záznamov vedených na obecnom úrade sa k 30.10.2015 sústreďuje najviac rómov v intraviláne obce priamo na uliciach Obežná, Horáková, Nejedlého a Švantnerova. K týmto uliciam vedie asfaltová cesta, majú možnosť pripojiť sa na obecný vodovod, plyn alebo elektrickú energiu. Tieto možnosti žiaľ nevyužíva ani 10% obydľí v ktorých sú situovaní.

2.2.4 Ekonomická aktivita obyvateľov

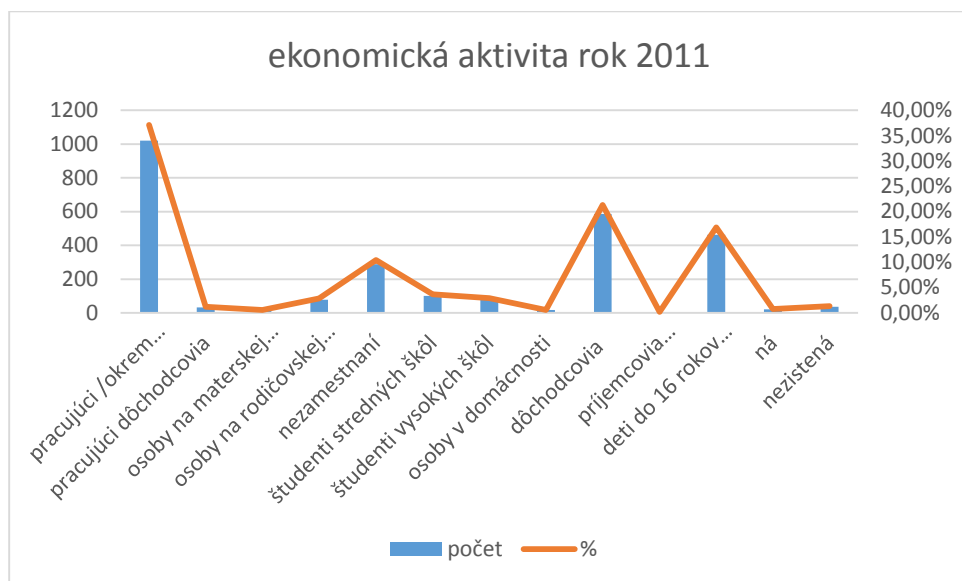
Tabuľka č. 7 – ekonomická aktivita obyvateľov obce Lužianky

ekonomická aktivita	počet	%
pracujúci /okrem dôchodcov/	1020	37,10%
pracujúci dôchodcovia	33	1,20%
osoby na materskej dovolenke	17	0,62%
osoby na rodičovskej dovolenke	78	2,84%
nezamestnaní	288	10,48%
študenti stredných škôl	102	3,71%
študenti vysokých škôl	81	2,95%
osoby v domácnosti	17	0,62%
dôchodcovia	586	21,32%
príjemcovia kapitálových príjmov	5	0,18%
deti do 16 rokov /narodení po 20.05.1995/	464	16,88%
iná	21	0,76%
nezistená	37	1,35%
spolu	2749	100,00%

Zdroj: ŠÚ SR – SOBD 2011

Graf č. 13 – Štruktúra ekonomickej aktivity obyvateľov obce Lužianky

Zdroj: ŠÚ SR – SOBD 2011

Podľa štatistických údajov platných k 31.12.2011 je počet zamestnaných 1020 obyvateľov, dôchodcov 586 obyvateľov a nezamestnaných 288 obyvateľov, celkovo ekonomicky činných obyvateľov bolo v čase sčítania obyvateľov, domov a bytov 1358 obyvateľov. Celkový vývoj a následne očakávaný trend je priaznivý. Predpoklad rozvoja zamestnanosti je adekvátny podmienkam, ktoré obec má k dispozícii. Okrem ideálnej geografickej polohy / blízkosť okresného, resp. krajského mesta Nitra, dobrá dostupnosť do Bratislavy/ sú to aj pracovné možnosti a aktivity v rámci obce. Prvoradou je zámer výstavby zástupcu automobilového priemyslu a možnosť realizácie aj v rámci obce – drobní živnostníci, resp. podniky.

Tabuľka č. 8 – Zoznam podnikov v Lužiankach

P.Č.	Názov	Ulica	obec
1	ZZET	Rastislavova 326	Lužianky
2	ACHP Levice	Korytovská 1	Lužianky
3	Air Liquide Slovakia	Hlohovecká 6	Lužianky
4	ALVYN Nitra	Rastislavova	Lužianky
5	Ambulancia pre deti a dorast	Nejedlého 14	Lužianky
6	Anvis-Igor Babic	Rastislavova 171	Lužianky
7	ASV Agronova	Vinárska 14	Lužianky

8	<i>Autodoprava Ľuboš Buch</i>	<i>Rastislavova 287</i>	<i>Lužianky</i>
9	<i>Autoškola Macko</i>	<i>Edisonova 2</i>	<i>Lužianky</i>
10	<i>AUTOMAN-Pavol Seman</i>	<i>Rastislavova 107</i>	<i>Lužianky</i>
11	<i>Campri</i>	<i>Hlohovecká 13</i>	<i>Lužianky</i>
12	<i>COOP Jednota</i>	<i>Rastislavova 254</i>	<i>Lužianky</i>
13	<i>COOP Jednota</i>	<i>Korytovská 14</i>	<i>Lužianky</i>
14	<i>DENTOP</i>	<i>Radošinská 69</i>	<i>Lužianky</i>
15	<i>EMATECH</i>	<i>Hlohovecká 11</i>	<i>Lužianky</i>
16	<i>ENVI-GEOS</i>	<i>Korytovská 20</i>	<i>Lužianky</i>
17	<i>FYMED</i>	<i>Rastislavova 256</i>	<i>Lužianky</i>
18	<i>GALIJA COLOR</i>	<i>Rastislavova 252</i>	<i>Lužianky</i>
19	<i>HOREX HX</i>	<i>Rastislavova 412</i>	<i>Lužianky</i>
20	<i>Husárik, s.r.o.</i>	<i>Vinárska 14</i>	<i>Lužianky</i>
21	<i>INCAR</i>	<i>Vinárska 14</i>	<i>Lužianky</i>
22	<i>KAER-Roman Kováč</i>	<i>Pod Hliníkom 21</i>	<i>Lužianky</i>
23	<i>Kaviareň Mária Fábryová</i>	<i>Rastislavova</i>	<i>Lužianky</i>
24	<i>Lekáreň Alfa a Omega</i>	<i>Nejedlého 14</i>	<i>Lužianky</i>
25	<i>MENZI MUCK SLOVAKIA</i>	<i>Hlohovecká 4</i>	<i>Lužianky</i>
26	<i>METRIX-nábytok na mieru</i>	<i>Obežná 32</i>	<i>Lužianky</i>
27	<i>Miroslav Kováč</i>	<i>Švantnerova 6</i>	<i>Lužianky</i>
28	<i>MON Anna Lauková</i>	<i>Rastislavova 216</i>	<i>Lužianky</i>
29	<i>Mont Inštala</i>	<i>Rastislavova 25</i>	<i>Lužianky</i>
30	<i>MOTOR PLUS</i>	<i>Rastislavova 38</i>	<i>Lužianky</i>
31	<i>MINEKO</i>		<i>Lužianky</i>
32	<i>Nár. poľnoh. a potrav. centrum</i>	<i>Hlohovecká 2</i>	<i>Lužianky</i>
33	<i>Nohel Garden</i>	<i>Horáková 8</i>	<i>Lužianky</i>
34	<i>Obecný úrad Lužianky</i>	<i>Rastislavova 266</i>	<i>Lužianky</i>
35	<i>Office centrum</i>	<i>Hronského 7</i>	<i>Lužianky</i>
36	<i>OO Polic. zboru Lužianky</i>	<i>Rastislavova 344</i>	<i>Lužianky</i>
37	<i>OO Polic. zboru Lužianky-bytovky</i>	<i>Rastislavova 344</i>	<i>Lužianky</i>
38	<i>ORINO</i>	<i>Vinárska-vchod do fy pri bytovkách</i>	<i>Lužianky</i>

39	<i>p.k.solvent</i>	<i>Vinárska 1</i>	<i>Lužianky</i>
40	<i>PETRIO</i>	<i>Vinárska 11</i>	<i>Lužianky</i>
41	<i>Pohostinstvo pri Lipe</i>	<i>Rastislavova 25</i>	<i>Lužianky</i>
42	<i>Potraviny na Holotke</i>	<i>Rastislavova</i>	<i>Lužianky</i>
43	<i>Potraviny Rebeka</i>	<i>Rastislavova 128</i>	<i>Lužianky</i>
44	<i>Product feed a.s.</i>	<i>Rastislavova 323</i>	<i>Lužianky</i>
45	<i>S.N.A.I.L</i>	<i>Rastislavova 14</i>	<i>Lužianky</i>
46	<i>SCONTO</i>	<i>Hlohovecká 2/A</i>	<i>Lužianky</i>
47	<i>SEMPOL</i>	<i>Korytovská 18</i>	<i>Lužianky</i>
48	<i>SENISA</i>	<i>Rastislavova 424</i>	<i>Lužianky</i>
49	<i>Servis Auto Alfa</i>	<i>Rastislavova 163</i>	<i>Lužianky</i>
50	<i>SILFOX</i>	<i>Hlohovecká 8</i>	<i>Lužianky</i>
51	<i>Slovenská pošta</i>	<i>Rastislavova 231</i>	<i>Lužianky</i>
52	<i>Slovenské biologické služby</i>	<i>Vinárska</i>	<i>Lužianky</i>
53	<i>STAVMAK-Ing. Vladimír Macánek</i>	<i>Rastislavova 348</i>	<i>Lužianky</i>
54	<i>Šedadent-zubná ambulancia</i>	<i>Nejedlého 14</i>	<i>Lužianky</i>
55	<i>Tekmar</i>	<i>Vinárska 26</i>	<i>Lužianky</i>
56	<i>Tensumat</i>	<i>Vinárska</i>	<i>Lužianky</i>
57	<i>Tyrex</i>	<i>Vinárska 1/A</i>	<i>Lužianky</i>
58	<i>Van Aarsen</i>	<i>Teslova 1</i>	<i>Lužianky</i>
59	<i>VAVVE</i>	<i>Hlohovecká 5</i>	<i>Lužianky</i>
60	<i>Victoria centrum</i>	<i>Rastislavova 322</i>	<i>Lužianky</i>
61	<i>VINEX</i>	<i>Rastislavova 109</i>	<i>Lužianky</i>
62	<i>WEYX pharma</i>	<i>Rastislavova 79</i>	<i>Lužianky</i>
63	<i>XAWAX</i>	<i>Vinárska 1</i>	<i>Lužianky</i>
64	<i>Základná škola s mat. šk. Lužianky</i>	<i>Sasinkova 1</i>	<i>Lužianky</i>
65	<i>ŽSR SR-traťový obvod</i>	<i>Sasinkova</i>	<i>Lužianky</i>
66	<i>ŽSR SR-železničná stanica</i>	<i>Rastislavova 279</i>	<i>Lužianky</i>

Zdroj: Obecný úrad Lužianky

Osvedčenie o zápise do evidencie samostatne hospodáriaceho roľníka /SHR/ má vydaný:

1. Emil Kiko, miesto podnikania Lužianky, ulica Korytovská, prevažuje činnosť: chov zvierat
2. Nikokleta Kiková, miesto podnikania Lužianky, prevažuje činnosť: rastlinná výroba kombinovaná so živočíšnou výrobou
3. Luboš Buch, miesto podnikania obec Alekšince, prevažuje činnosť: rastlinná

Tabuľka č. 9 – Zoznam neziskových organizácií so sídlom v obci Lužianky

Názov združenia	Sídlo
Centrum Dianetiky a Scientológie Nitra	Lužianky
Jazdecký klub Lužianky	Lužianky
Medzinárodné protikrízové centrum 'Ark'	Lužianky
Nitra Knights - klub amerického futbalu	Lužianky
Občianske združenie Veselá školička	Lužianky
Obecný futbalový klub Lužianky	Lužianky
OSTROV ANJELOV, o.z.	Lužianky
Rytier srdca Zobora	Lužianky
Slovenská asociácia amerického futbalu	Lužianky
Slovenská Taekwon-do Aliancia	Lužianky
Tradana	Lužianky

Zdroj: www.ives.sk/registre/hladatoz.do

2.3 Technická infraštruktúra obce

Tabuľka č. 10– Technická infraštruktúra obce – všeobecné informácie

Technická vybavenosť	
Verejný vodovod	áno
Verejná kanalizácia	nie
Kanalizačná sieť pripojená na ČOV	nie
Rozvodná sieť plynu	áno
Skládka TKO (resp. zberný dvor)	áno
Káblková televízia	nie
Železničná doprava	áno
Obecná polícia	áno

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA

Nájomné byty

nie

Zdroj: Obecný úrad Lužianky

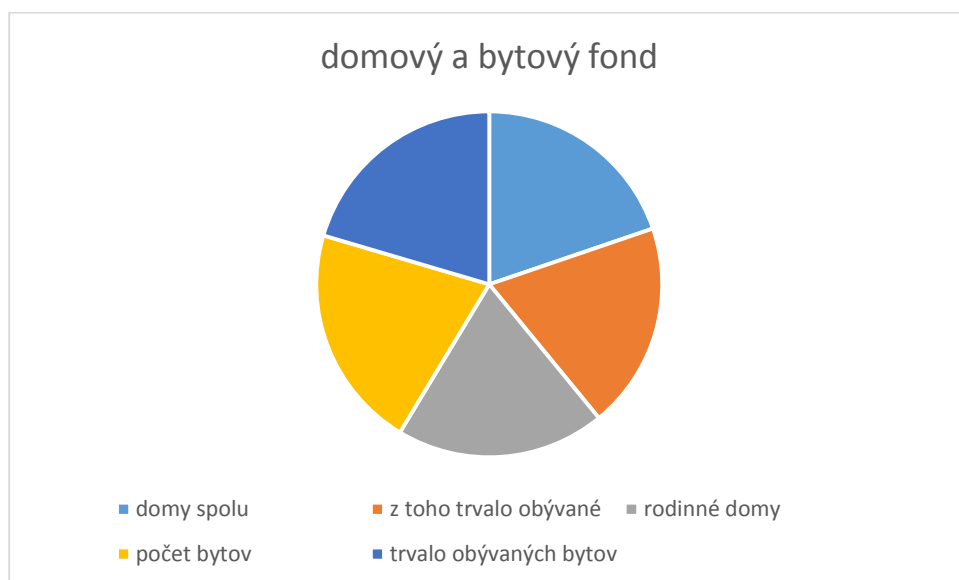
2.3.1 Domácnosti a bývanie

Tabuľka č. 11 – Domový a bytový fond

domový a bytový fond	počet
domy spolu	829
z toho trvalo obývané	809
rodinné domy	821
počet bytov	877
trvalo obývaných bytov	857

Zdroj: Obecný úrad Lužianky

Graf č. 14 – Domový a bytový fond

Zdroj: Obecný úrad Lužianky

Obyvatelia obce bývajú zväčša v rodinných domoch. Celková stratégia rozvoja domového a bytového fondu je zameraná tak, aby splnila záujem o výstavbu, resp. prestavbu súčasnej obytnej štruktúry a na výstavbu nových rodinných domov na plánovaných stavebných pozemkoch v rámci intravilánu obce. Predpokladá sa územný rozvoj obce, čo je zakotvené aj v novom územnom pláne obce. Keďže v rámci katastra obce bude realizovaný zámer vybudovania nového závodu špecializovaného na automobilového priemyslu a zároveň sa plánuje s výstavbou rozsiahleho golfového ihriska s možnosťou výstavby rodinných domov v rámci jeho areálu. Z dôvodu všetkých uvedených aktivít sa predpokladá v rámci domovej a bytovej politiky obce s optimálnym až progresívnym rozvojovým trendom.

2.3.2 Železničná doprava

Obec Lužianky je dlhodobo spätá so železničnou traťou a železničnou stanicou. Katastrálnym územím obce prechádza neelektrifikovaná železničná trať č. 140 Nové Zámky – Prievidza, ako aj neelektrifikovaná trať č. 141 Leopoldov – Kozárovce, Lužianky – Hlohovec a Zlaté Moravce – Lužianky, taktiež sa rieši napojenie železničnej trate na priemyselný park Nitra – Sever na nákladnú železničnú dopravu.

2.3.3 Cestná doprava

Obec je súčasťou hlavnej cestnej siete, ktorá takmer kopíruje pôvodnú železničnú trať, ktorá prechádza obcou. Vozidlové komunikácie sa v rámci okolitého regiónu členia nasledovne:

- Rýchlostná komunikácia R1 a cesta I. triedy I/51 (E571)
- Cesta I. triedy I/64
- Cesta I. triedy I/65
- Cesta II. Triedy II/513
- Cesta III/51315
- miestne komunikácie – všetky sú spevnené asfaltovým krytom
- účelové miestne komunikácie spevnené a nespevnené

Pešie komunikácie

Koridor cesty III/51315 tvorí hlavný peší ťah v obci. Vybudovaný je po ľavej strane cesty v smere Nitra – Zbehy. Počíta sa s celkových dobudovaním, alebo opravou existujúcich chodníkov v rámci obce.

Hromadná autobusová doprava

Cez obec premáva aj MHD, ktorá zabezpečuje dopravné spojenie s okresným /krajským/ mestom Nitra. Ďalej cez obce prechádzajú linky hromadnej autobusovej dopravy / okrem diaľkových liniek/

Vodovodná sieť

Akumulácia vody je vo vodojeme Mlynárce s objemom 2x6000 m³. Zásobovací rozsah vodojemu je v rozmedzí 138 – 135,50 m.n.m. Vodovod Lužianky je prepojený s vodovodom v obci Zbehy.

Plynofikácia

Severne od katastra Nitry a Lužianok je vedený medzištátny plynovod, z ktorého je cez spúšťaciu stanicu vedený diaľkový VTL plynovod DN 300, PN 25 zásobujúci okres Nitra.

Kanalizácia

Obec v minulom plánovacom období splnila časť cieľov, ktorý mala ohľadom vybudovania kanalizácie. Prvá etapa dobudovania kanalizácie je v roku 2015 realizovaná do takej miery, že sa očakáva jej kolaudácia v najbližšej dobe. Realizácia druhej etapy je časovo prispôsobená výzvam programovaciemu obdobiu fondom EU a rôznym iným potencionálnym dotáciami zo štátneho rozpočtu. Predpoklad realizácie druhej etapy je maximálne do roku 2020.

2.4 Sociálna infraštruktúra

Občianska vybavenosť obce je ovplyvnená najmä osamostatnením obce od administratívno-správnej príslušnosti k mestu Nitra v roku 1993.

Tabuľka č. 12 – všeobecná sociálna infraštruktúra

Vybrané služby		Počet prevádzok
Predajňa potravín	áno	5
Pohostinské zariadenie	áno	6
Predajňa nepotravinárskeho tovaru	áno	3
Predaj pohonných látok	nie	
Auto servis (pneuservis)	áno	3
Zariadenia cestovného ruchu (okrem ubytovacích)	nie	
Ubytovacie zariadenie	áno	2
Pošta	áno	1
Bankomat	nie	
Praktický lekár	pre dospelých	1
	pre deti	1
	zubár	1
Lekáreň	áno	1

Zdroj: Obecný úrad Lužianky

2.4.1 Školstvo a predškolské zariadenie

V súčasnosti výchovu a vzdelávanie detí v obci zabezpečuje Základná škola a Materská škola. V roku 1981 bola do užívania odovzdaná nová budova MŠ v tejto budove je zabezpečené aj stravovanie pre deti z MŠ ale ja pre žiakov ZŠ.

Tabuľka č. 13 –Materská škola

Materská škola			
	Počet detí	Počet tried	Počet pedagógov
2005	47	2	4
2006	55	2	4
2007	49	2	4
2008	47	3	5
2009	49	3	5
2010	56	3	5
2011	54	3	5
2012	68	4	7
2013	78	4	7
2014	72	4	7

Zdroj: Obecný úrad Lužianky

Z dostupných podkladov je zrejmé, že počet detí v materskej škôlke od roku 2005 vzrástol k roku 2014 o 25 detí. Do budúcnosti je predpoklad progresívneho rastu, hlavne z dôvodu zvyšujúceho sa počtu pracovných možností a podpory rozvoja bývania. Na základe týchto predpokladov sa počíta s rozširovaním materskej školy v rámci obce.

Tabuľka č. 14 – Základná škola

Základná škola			
	Počet detí	Počet tried	Počet pedagógov
2005	127	9	13
2006	119	9	12
2007	116	9	13
2008	120	10	13
2009	117	10	13
2010	103	10	14
2011	101	10	14
2012	95	11	14
2013	98	10	15
2014	97	10	16

Zdroj: Obecný úrad Lužianky

Napriek rastúcemu trendu počtu detí v MŠ, možno skonštatovať, že tento trend nekopíruje vývoj počtu detí na Základnej škole. Tento trend je spôsobený hlavne tým, že deti dochádzajú do Nitry spolu s rodičmi, ktorí sú tam zamestnaní.

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že rozvoj vzdelávania sa bude vyvíjať podľa počtu žiakov.

2.4.2. Kultúra a šport

Spoločenský a kultúrny život v obci zabezpečuje obce prostredníctvom Komisie športu a Komisie kultúry, často aj v spolupráci so ZŠ a MŠ. Každoročne sa v priebehu celého roka organizujú rôzne kultúrno-spoločenské podujatia a športové podujatia. Obec prevádzkuje miestnu knižnicu, má k dispozícii multifunkčné ihrisko a telocvičňu. V obci sú vytvorené podmienky pre futbalový klub, stolnotenisový klub a hokejbalový klub. Obec zastrešuje aj súbor Lúč a spevácky súbor Lužiančanka. V obci svoje miesto našiel aj klub záhradkárov, poľovníkov, seniorsky klub a rôzne iné spoločenské kluby. Obec ohľadom svojich aktivít informuje obyvateľov nielen na svojej webovej stránke, ale pravidelne vydáva aj Lužianske obecné noviny

Obec plnohodnotne zabezpečuje podporu rôznych spoločenských, športových združení a kultúrnych spolkov, nielen po materiálnej, ale aj duchovnej stránke.

Kultúrne podujatia v obci:

- Vynášanie Moreny
- Stavanie Mája
- Deň matiek
- Lužianský kotlík
- Fazuľové hody
- Strelecká súťaž
- Záhradkári usporadúvajú rôzne súťaže :
 - najchutnejšie jablko roka
 - najkrajšie jablko roka
 - najchutnejší destilát roka

3 SWOT ANALÝZA

Na základe analýzy socio-ekonomických údajov ako aj zhodnotením názorov občanov prostredníctvom vyhodnotenia dotazníkového prieskumu sme získali ucelený obraz o súčasnom stave a možnostiach ďalšieho rozvoja obce.

3.1 Zhodnotenie súčasného stavu územia

Súčasný stav obce načrtáva nielen analýza štatistických údajov, ale aj vyhodnotenie názoru obyvateľov obce.

Na dotazníkovom prieskume sa zúčastnilo 53% mužov a 47% žien, vo vekovom rozmedzí

- 36 až 49 rokov 35%
- 26 až 35 rokov 25%
- 50 až 60 rokov 20%
- ostatné vekové kategórie boli zastúpené v menej ako 10%.

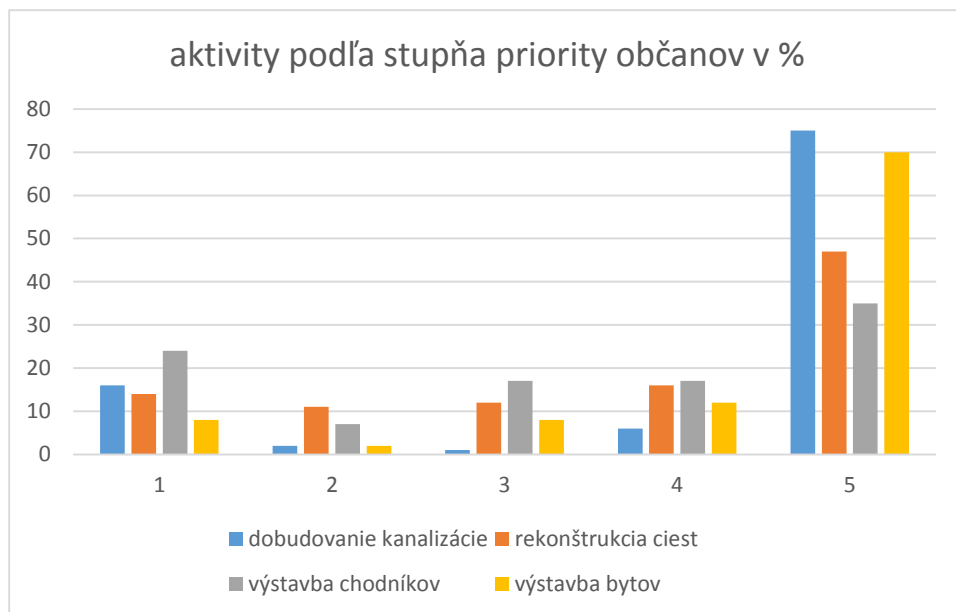
Tabuľka č. 15 – Aktivity podľa najvyššej priority obyvateľov

	vyhodnotenie v %				
ktoré aktivity majú podľa Vás najvyššiu prioritu	1	2	3	4	5
dobudovanie kanalizácie	16	2	1	6	75
rekonštrukcia ciest	14	11	12	16	47
výstavba chodníkov	24	7	17	17	35
výstavba bytov	8	2	8	12	70

Zdroj: obyvatelia obce – vyhodnotenie dotazníkov / bodovanie 1 najmenej dôležité – 5 najviac dôležité/

Graf č. 14 - Aktivity podľa priorit /1 najmenej dôležité – 5 najmenej dôležité/

Zdroj: obyvatelia obce – vyhodnotenie dotazníkov

Tabuľka č. 16 – Oblasť nutné riešiť v obci

oblasť potrebné naliehavo riešiť v obci	%
miestne komunikácie	62
možnosti bývania	55
starostlivosť o zeleň	45
aktivity pre mládež	40
cyklotrasa	55
likvidácia divokých skládok	53
čistota verejných priestranstiev	45

Zdroj: obyvatelia obce – vyhodnotenie dotazníkov

Graf č. 15 – vyhodnotenie dotazníkov

Zdroj: obyvatelia obce – vyhodnotenie dotazníkov

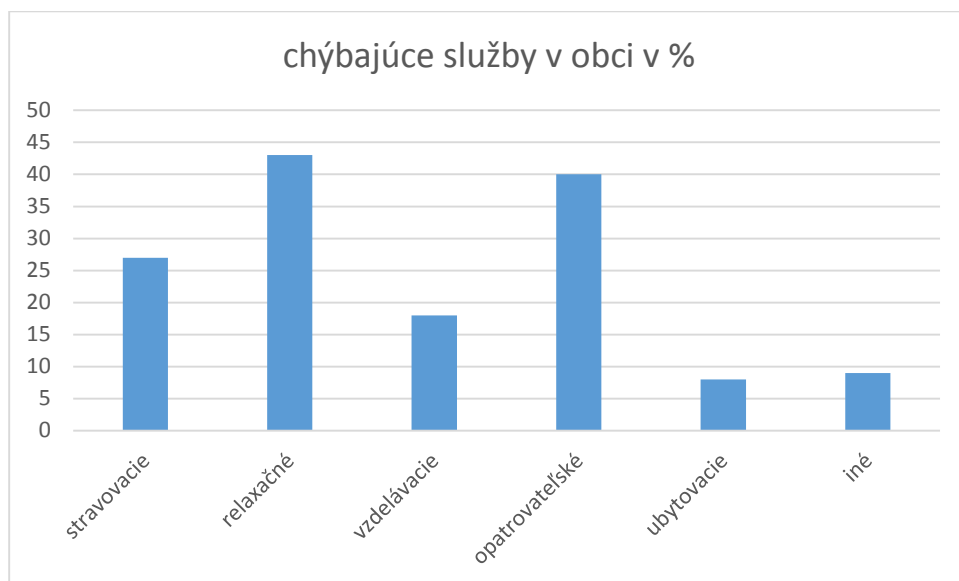
Tabuľka č. 17 – Potreba služieb v obci

aké služby Vám v obci chýbajú?	%
stravovacie	27
relaxačné	43
vzdelávacie	18
opatrovateľské	40
ubytovacie	8
iné	9

Zdroj: obyvatelia obce – vyhodnotenie dotazníkov

Graf č.16 – Vyhodnotenie potrieb služieb v obci

Zdroj: obyvatelia obce – vyhodnotenie dotazníkov

Na základe týchto informácií však nie je možné jednoznačne určiť skutočný stav a vyvodiť jednoznačné závery.

Pre podrobnejšiu analýzu skutočného stavu využívame SWOT analýzu, zachytávajúcu základné faktory rozvoja, ako aj analýzu problémov, ktorá podrobnejšie popisuje príčiny a dôsledky základných problémov vyskytujúcich sa v obci.

3.1.1 SWOT analýza - vypracovanie

SWOT analýza (**S**trengths – **W**eaknesses – **O**pportunities – **T**hreats) vyjadruje faktory vplývajúce na rozvoj obce. V rámci analýzy rozlišujeme štyri typy faktorov:

- Silné stránky (S) – interné atribúty, ktoré môžu obci napomôcť v rozvoji
- Slabé stránky (W) – interné atribúty, ktoré sťažujú rozvoj
- Príležitosti (O) – externé vplyvy, ktoré môžu dopomôcť k rozvoju obce
- Ohrozenia (T) – externé vplyvy, ktoré môžu ohroziť rozvoj

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA

SWOT ANALÝZA – životné prostredie a prírodné zdroje

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none">× priaznivé pôdne podmienky× málo znečistené ovzdušie× vidiecke prostredie× rieka Radošinka× zavedenie systému triedenia domového odpadu× zriadený zberný dvor a kompostovisko	<ul style="list-style-type: none">× znečistenie spodných vôd používaním umelých hnojív× čierne skládky× slabá ekologická uvedomelosť ľudí
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<ul style="list-style-type: none">× záujem obyvateľov obce o zvýšenie ekologického povedomia× vôľa predstaviteľov obce riešiť problémy životného prostredia× možnosti využiť prírodné podmienky na okolí formou rôzneho turistického využitia	<ul style="list-style-type: none">× vznik povodní v povodí rieky Radošinka× prítomnosť potencionálnych zdrojov znečistenia

SWOT ANALÝZA – ľudské zdroje

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> × aktívne obyvateľstvo × rôzne združenia a záujmových skupín v rámci obce × zvyšujúca sa vzdelanostná úroveň × možnosť zabezpečenia plôch na výstavbu bytových jednotiek × zvyšovanie počtu obyvateľov v produktívnom a predproduktívnom veku × potenciál na progresívny rast obyvateľov obce 	<ul style="list-style-type: none"> × chýbajúce voľnočasové aktivity × obmedzená kapacity materskej školy × znižujúci sa počet detí zapísaných do základnej školy v porovnaní s celkovým počtom školopovinných detí v školskom obvode
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<ul style="list-style-type: none"> × záujem o život v Lužiankach × trend budovania priemyselných parkov – automobilový priemysel × predpoklad výstavby nájomných bytov × predpoklad zabezpečenia stavebných pozemkov pre rodinné domy × možnosť zvýšiť kapacity MŠ 	<ul style="list-style-type: none"> × rastúce ceny × oneskorenie tvorby podmienok na rozvoj bytovej výstavby

SWOT ANALÝZA – ekonomika

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> × zvýšenie počtu podnikateľských subjektov v obci × zlepšenie podmienok pre podnikateľov v obci × zvyšujúca sa vzdelanostná úroveň × dostatočná kapacita pre zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja obce 	<ul style="list-style-type: none"> × absencia výraznejšej prepojenosti podnikateľských aktivít a ich zapojenia do bežného života obce × nedostatočné informácie o možnostiach pripravenosti zásadných investíciách v katastri obce × zlá a komplikovaná komunikácia s vlastníkmi pozemkov, ktoré by obec mohla získať do vlastníctva
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<ul style="list-style-type: none"> × záujem investorov o podnikanie v obci × možnosť využitia priestorov vhodných na podnikanie × možnosť využitia štrukturálnych fondov a rôznych dotácií zo štátneho rozpočtu × golfový rezort v katastri obce × využitie možnosti spolupráce OZ VITIS 	<ul style="list-style-type: none"> × veľká miera byrokracie a legislatívnych prekážok

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA

SWOT ANALÝZA – technická a občianska infraštruktúra

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none">× obec je plne elektrifikovaná, plynofikovaná× zrekonštruované verejné osvetlenie× vybudovaný vodovod× vybudované autobusové zástavky× vybudovaný obecný rozhlas× vybudovaná telekomunikačná sieť× dostatočná sieť cestného spojenia× poloha obce pri železničnej trati× poloha pri krajskom meste a dôležitých cestných ťahoch× rímsko-katolícky kostol v obci× existencia MŠ a ZŠ× dostupnosť zdravotných služieb× pošta× detské ihrisko, multifunkčné ihrisko, telocvičňa× kultúrny dom a obecný úrad	<ul style="list-style-type: none">× nevyhovujúci stav miestnych chodníkov a komunikácii× potreba výstavby obecnej kanalizácie× dostavba MŠ – zvýšenie kapacity× potreba rekonštrukcie telocvični× nedostatočné pokrytie mestskou hromadnou dopravou – do priemyselných parkov
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<ul style="list-style-type: none">× podpora zo strany štátu – štátne dotácie× financie z EU fondov× možnosť využitia úverov× možnosť získania finančných zdrojov OZ VITTIS	<ul style="list-style-type: none">× rastúce ceny× neadekvátne zvyšovanie prevádzkových nákladov

SWOT ANALÝZA – kultúra a šport

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> × silné zázemie pre konanie rôznych kultúrnych podujatí × množstvo kultúrnych pamiatok a existencia „lužianskej kultúrnej skupiny“ × záujem ľudí o šport × kultúrna tradícia 	<ul style="list-style-type: none"> × potreba rekonštrukcie obecných pamätihodností
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<ul style="list-style-type: none"> × záujem a ochota predstaviteľov obce podporiť rozvoj kultúrnych tradícií a športu × využitie možnosti spolupráce OZ VITIS 	<ul style="list-style-type: none"> × pokles záujmu občanov o kultúrne dianie v obci × uprednostňovanie iných oblastí pred kultúrou a športom

Na základe takéhoto rozdelenia faktorov vplývajúcich na rozvoj obce sa môžeme zamerať na konkrétne riešenia a to nasledovným spôsobom:

- silné stránky obce pôsobia proti možným ohrozeniam; podporou a rozvojom silných stránok môže obec predísť prípadným ohrozeniam
- príležitosti chápeme ako protiváhu slabých stránok; využitím príležitostí môžeme postupne odstrániť alebo aspoň minimalizovať slabé stránky

4 STRATEGICKÁ ČASŤ

Stav a potenciál rozvoja obce predstavuje východisko pre identifikáciu a analýzu problémov obce. Základom strategického plánu rozvoja obce je analýza súčasného stavu a identifikácia problémov ktoré bránia želanému rozvoju. Na základe týchto ukazovateľov je možné špecifikovať konkrétne ciele, ktoré chce obec dosiahnuť.

Rozvojový potenciál obce spočíva v priaznivom demografickom vývoji, dostupnosti priemyselného parku a tým možnosti zamestnania sa, v dostatku pracovnej sily, ako aj rozvoji sociálneho a kultúrneho života

Základný cieľ je definovaný vo vízii, ktorá opisuje postavenie obce v dlhodobom horizonte. Realizáciou opatrení navrhnutých v PHSR chce obec dosiahnuť strednodobý cieľ, definovaný v rámci strategického cieľa. K dosiahnutiu tohto cieľa, ako aj celkovej vízie je však nutné pristupovať parciálne, napĺňaním jednotlivých špecifických cieľov.

VÍZIA

Víziou obce Lužianky je stať sa miestom vhodným pre plnohodnotný život v pokojnom a príjemnom prostredí v úzkom spojení s prírodou, s dostatočnou zdravotnou a sociálnou starostlivosťou, s bohatým programom pre športové a kultúrne vyžitie a udržiavanými tradíciami, zároveň s ponukou dostatočného množstva pracovných príležitostí, s možnosťami pre podporu a rozvoj podnikania s využitím miestnych zdrojov a s prihliadnutím na požiadavky občanov.

Obec prispieva k rozvoju vzdelanosti a celkovej kvality života jej obyvateľov, nielen z pohľadu základných občianskych potrieb, ale aj vytváraním prostredia pre rast zamestnanosti.

Pre zabezpečenie naplnenia a dosiahnutia vízie obce je potrebné dosiahnuť naplnenie cieľov v jednotlivých prioritných rozvojových oblastiach

Cieľ 1: Budovanie technickej infraštruktúry

Cieľ 2: Rozvoj ľudských zdrojov

Cieľ 3: Sociálno-ekonomický rozvoj obce

Cieľ 4: Ochrana a tvorba životného prostredia

Cieľ 5: Podpora propagácie a informovanosť

Cieľ 6: Rozvoj turizmu a cestovného ruchu

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA

V rámci priorít sú zadané opatrenia, ktoré prispievajú k riešeniu hlavných rozvojových problémov. Ich implementáciou dosiahne obec naplnenie špecifických cieľov, ktoré posúvajú obec bližšie k dosiahnutiu stanovenej vízie.

PROGRAMOVÁ A REALIZAČNÁ ČASŤ

5 PROGRAMOVÁ ČASŤ

V rámci programovej časti sa dostávame k podrobnejšiemu členeniu Programu hospodárskeho sociálneho rozvoja. Vyššie vymedzené ciele členíme na podopatrenia kvôli presnejšiemu a konkrétnejšiemu vymedzeniu jednotlivých aktivít (projektov). Samotná realizácia aktivít je to, čo dokáže naplniť ciele opatrení až po dosiahnutie dlhodobej vízie.

5.1 Opatrenia a aktivity

Cieľ 1: Budovanie technickej infraštruktúry

Opatrenie: 1.1 Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry

- Aktivity:
- 1.1.1 Výstavba 16 bytových jednotiek A
 - 1.1.2 Výstavba 16 bytových jednotiek B
 - 1.1.3 Rekonštrukcia a modernizácia obecných budov
 - 1.1.4 Zabezpečenie stavebných pozemkov vhodných na výstavbu rodinných domov

Opatrenie: 1.2 Budovanie a rozvoj kultúrno-spoločenskej infraštruktúry

- Aktivity:
- 1.2.1 Vybudovanie klubu seniorov – denný stacionár
 - 1.2.2 Modernizácia a rekonštrukcia obecného úradu
 - 1.2.3 Rekonštrukcia športovej budovy
 - 1.2.4 Rekonštrukcia, modernizácia a dovybavenie obecných zariadení

Opatrenie: 1.3 Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry

- Aktivity:
- 1.3.1 Rozšírenie a dovybavenie materskej školy
 - 1.3.2 Rekonštrukcia – dobudovanie jedálne pre materskú školu
 - 1.3.3 Podpora voľnočasových aktivít mládeže

Opatrenie: 1.4 Budovanie a rozvoj verejnej infraštruktúry

- Aktivity:
- 1.4.1 Vybudovanie verejnej kanalizácie
 - 1.4.2 Budovanie a modernizácia ostatnej verejnej infraštruktúry

Opatrenie: 1.5. Budovanie a revitalizácia obecnej infraštruktúry

- Aktivity:
- 1.5.1 Revitalizácia centra obce
 - 1.5.2 Rekonštrukcia a dobudovanie autobusových zastávok
 - 1.5.3 Rekonštrukcia/dobudovanie miestnych komunikácií
 - 1.5.4 Rekonštrukcia chodníkov
 - 1.5.5 Budovanie a modernizácia ostatnej obecnej infraštruktúry

Cieľ 2: Rozvoj ľudských zdrojov

Opatrenie 2.1: Zvýšenie vzdelanostnej úrovne a zamestnanosti v obci

- Aktivity:
- 2.1.1 Realizácia vzdelávacích a motivačných programov
 - 2.1.2 Realizácia projektovej aktivizácie
 - 2.1.3 Realizácia projektov zamestnanosti
 - 2.1.4 Podpora ďalších programov rozvoja životnej úrovne obyvateľov

Opatrenie 2.2 Zvýšenie kultúrno-spoločenskej a športovej úrovne v obci

- Aktivity:
- 2.2.1 Realizácia kultúrno-spoločenských aktivít
 - 2.2.2 Realizácia športových podujatí
 - 2.2.3 Rozvoj partnerstva obce – VITIS
 - 2.2.4 Podpora ďalších programov rozvoja kultúrno-spoločenskej úrovne
Obyvateľov

Cieľ 3: Sociálno-ekonomický rozvoj obce

Opatrenie 3.1 Rozvoj sociálnej starostlivosti o starších, nevládných a sociálne vylúčených občanov

- Aktivity:
- 3.1.1 Realizácia projektu terénnej sociálnej práce
 - 3.1.2 Zabezpečenie denného stacionáru
 - 3.1.3 Realizácia ďalších programov sociálnej starostlivosti o starších,
nevládných a sociálne vylúčených občanov

Opatrenie 3.2 Podpora rozvoja podnikania v obci

- Aktivity:
- 3.2.1 Tvorba prostredia pre podnikanie a investorov
 - 3.2.2 Realizácia projektov pre rozvoj podnikania
 - 3.2.3 Podpora miestnych remeselníkov

Cieľ 4: Ochrana a tvorba životného prostredia

Opatrenie 4.1 Rozvoj a budovanie životného prostredia v obci

- Aktivity:
- 4.1.1 Vybudovanie oddychových zón
 - 4.1.2 Budovanie a ochrana zelene
 - 4.1.3 Úpravy centrálnych častí obce
 - 4.1.4 Výber návrhov študentov na ozelenenie školského areálu
 - 4.1.5 Diskusie odborníkov s verejnosťou zamerané na ekológiu
 - 4.1.6 Rôzne súťaže zamerané na životné prostredie

Cieľ 5: Podpora propagácie a informovanosti obce

Opatrenie 5.1 Tvorba propagácie a podmienok pre informovanosť v rámci obce a iných subjektov

- Aktivity:
- 5.1.1 Skvalitnenie poskytovania informácií na verejných tabuliach a obecných novinách
 - 5.1.2 Tvorba a vydávanie propagačných materiálov pre obyvateľov
 - 5.1.3 Programy pre rozvoj informačného systému v obci

Cieľ 6: Rozvoj turizmu a cestovného ruchu

Opatrenie 6.1 Budovanie turistickej infraštruktúry

- Aktivita:
- 6.1.1 Vybudovanie a údržba cyklotrasy
 - 6.1.2. Spropagovanie a sprístupnenie kultúrnych pamiatok obce
 - 6.1.3 Projekty rozvoja turistickej infraštruktúry

Opatrenie 6.2 Rozvoj služieb v oblasti turizmu a cestovného ruchu

Aktivity: 6.2.1 Rozvoj turistiky a agroturistiky

6.2.2 Rozvoj ubytovacích a reštauračných služieb

6.2.3 Projekty rozvoja služieb v oblasti turizmu a cestovného ruchu

5.2 Akčné plány

Cieľ 1: Budovanie technickej infraštruktúry

<i>Opatrenie 1.1</i>	<i>Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry</i>
Aktivita	1.1.1 Výstavba 16 bytových jednotiek
zdôvodnenie	pre potreby uspokojenia dopytu po bývaní - aj na základe vyplnených dotazníkov
predpokladané zdroje financovania	obec/dotácie/iné
predpokladaný rozpočet	1 000 000,00 EUR
Termín	2016 – 2018
zodpovedná osoba	pracovníci obce, dodávateľ stavby, projektový manager
Aktivita	1.1.2 Výstavba 16 bytových jednotiek
zdôvodnenie	pre potreby uspokojenia dopytu po bývaní - aj na základe vyplnených dotazníkov
predpokladané zdroje financovania	obec/dotácie/iné
predpokladaný rozpočet	1 000 000,00 EUR
termín	2016 – 2018
zodpovedná osoba	pracovníci obce, dodávateľ stavby, projektový manager
Aktivita	1.1.3 Rekonštrukcia a modernizácia obecných budov
zdôvodnenie	zníženie energetickej náročnosti, zvýšenie životnosti budovy
predpokladané zdroje financovania	obec/dotácie/fondy/iné
predpokladaný rozpočet	500 000,00 EUR
termín	2016 – 2022
zodpovedná osoba	pracovníci obce, dodávateľ stavby, projektový manager
Aktivita	1.1.4 Zabezpečenie stavebných pozemkov vhodných na výstavbu rodinných domov
zdôvodnenie	pre uspokojenie dopytu po bývaní vyššieho štandardu
predpokladané zdroje financovania	obec/iné
predpokladaný rozpočet	200 000,00 EUR
termín	2016 – 2022
zodpovedná osoba	pracovníci obce

<i>Opatrenie 1.2</i>	<i>Budovanie a rozvoj kultúrno-spoločenskej infraštruktúry</i>
Aktivita	1.2.1 Vybudovanie klubu seniorov - denný stacionár
zdôvodnenie	pre uspokojenie potrieb starších a imobilných obyvateľov obce
predpokladané zdroje financovania	obec/dotácie/fondy/iné
predpokladaný rozpočet	100 000,00 EUR
termín	2016 – 2022
zodpovedná osoba	pracovníci obce
Aktivita	1.2.2 Modernizácia a rekonštrukcia obecného úradu
zdôvodnenie	pôvodná budova OÚ by sa využívala na iné účely - pravdepodobne ako kultúrny dom
predpokladané zdroje financovania	obec/dotácie/fondy/iné
predpokladaný rozpočet	500 000,00 EUR
termín	2016 – 2022
zodpovedná osoba	pracovníci obce, dodávateľ stavby, projektový manager
Aktivita	1.2.3 Rekonštrukcia športovej budovy
zdôvodnenie	zníženie energetickej náročnosti, zvýšenie životnosti budovy
predpokladané zdroje financovania	obec/dotácie/fondy/iné
predpokladaný rozpočet	200 000,00 EUR
termín	2016 – 2022
zodpovedná osoba	pracovníci obce, dodávateľ stavby, projektový manager
Aktivita	1.2.4 Rekonštrukcia, modernizácia a dovybavenie obecných zariadení
zdôvodnenie	zníženie energetickej náročnosti, zvýšenie životnosti budovy
predpokladané zdroje financovania	obec/dotácie/fondy/iné
predpokladaný rozpočet	500 000,00 EUR
Termín	2016 – 2022
zodpovedná osoba	pracovníci obce, dodávateľ stavby, projektový manager

<i>Opatrenie 1.3</i>	<i>Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry</i>
Aktivita	1.3.1 Rozšírenie a dovybavenie materskej školy
zdôvodnenie	z dôvodu zvyšovania dopytu po predškolskom zariadení
predpokladané zdroje financovania	obec/fondy/iné
predpokladaný rozpočet	300 000,00 EUR
termín	2016 – 2022
zodpovedná osoba	pracovníci obce, projektový manager, dodávateľ stavby
Aktivita	1.3.2 Rekonštrukcia a dobudovanie jedálne pre materskú školu
zdôvodnenie	absencia adekvátnej jedálne pre deti
predpokladané zdroje financovania	obec/fondy/iné
predpokladaný rozpočet	50 000,00 EUR

termín	2016 – 2022
zodpovedná osoba	pracovníci obce, dodávateľ stavby, projektový manager
Aktivita	1.3.3 Podpora voľnočasových aktivít mládeže
zdôvodnenie	podporiť rozvoj mládeže
predpokladané zdroje financovania	obec/iné
predpokladaný rozpočet	20 000,00 EUR
termín	2016 – 2022
zodpovedná osoba	pracovníci obce

<i>Opatrenie 1.4</i>	<i>Budovanie a rozvoj verejnej infraštruktúry</i>
aktivita	1.4.1 Vybudovanie verejnej kanalizácie
zdôvodnenie	dobudovanie verejnej kanalizácie
predpokladané zdroje financovania	obec/dotácie/fondy/iné
predpokladaný rozpočet	900 000,00 EUR
termín	2016 – 2022
zodpovedná osoba	pracovníci obce, projektový manager, dodávateľ stavby
aktivita	1.4.2 Budovanie a modernizácia ostatnej verejnej infraštruktúry
zdôvodnenie	zefektívnenie verejnej infraštruktúry
predpokladané zdroje financovania	obec/dotácie/fondy/iné
predpokladaný rozpočet	200 000,00 EUR
termín	2016 – 2022
zodpovedná osoba	pracovníci obce, dodávateľ stavby, projektový manager

<i>Opatrenie 1.5</i>	<i>Budovanie a revitalizácia obecnej infraštruktúry</i>
aktivita	1.5.1 Revitalizácia centra obce
zdôvodnenie	skrášlenie, modernizácia centra obce
predpokladané zdroje financovania	obec/dotácie/iné/fondy
predpokladaný rozpočet	250 000,00 EUR
termín	2016 – 2022
zodpovedná osoba	pracovníci obce, projektový manager
aktivita	1.5.2 Rekonštrukcia a dobudovanie autobusových zastávok
zdôvodnenie	dobudovanie autobusovej zastavky v okrajových častiach obce
predpokladané zdroje financovania	obec/dotácie štátu/iné/fondy
predpokladaný rozpočet	50 000,00 EUR
Termín	2016 – 2022
zodpovedná osoba	pracovníci obce, dodávateľ stavby, projektový manager
Aktivita	1.5.3 Rekonštrukcia - dobudovanie miestnych komunikácií
zdôvodnenie	rekonštrukcia miestnych komunikácií v správe obce

predpokladané zdroje financovania	obec/iné/dotácie štátu/fondy
predpokladaný rozpočet	100 000,00 EUR
termín	2016 – 2022
zodpovedná osoba	pracovníci obce, dodávateľ stavby, projektový manager
Aktivita	1.5.4 Rekonštrukcia chodníkov
zdôvodnenie	rekonštrukcia chodníkov v obci
predpokladané zdroje financovania	obec/dotácie/iné/fondy
predpokladaný rozpočet	100 000,00 EUR
termín	2016 – 2022
zodpovedná osoba	pracovníci obce, dodávateľ stavby, projektový manager
Aktivita	1.5.5 Budovanie a modernizácia ostatnej obecnej infraštruktúry
zdôvodnenie	rekonštrukcia ostatnej infraštruktúry v držbe obce
predpokladané zdroje financovania	obec/dotácie/iné/fondy
predpokladaný rozpočet	100 000,00 EUR
termín	2016 – 2022
zodpovedná osoba	pracovníci obce, dodávateľ stavby, projektový manager

Cieľ 2: Rozvoj ľudských zdrojov

<i>Opatrenie 2.1</i>	<i>Zvýšenie vzdelanostnej úrovne a zamestnanosti v obci</i>
Aktivita	2.1.1. Realizácie vzdelávacích a motivačných programov
zdôvodnenie	podpora zamestnanosti
predpokladané zdroje financovania	obec/dotácie/iné
predpokladaný rozpočet	50 000,00 EUR
termín	2016 - 2022
zodpovedná osoba	pracovníci obce, škoolitelia
Aktivita	2.1.2 Realizácia projektovej aktivizácie
zdôvodnenie	príprava dlhodobu nezamestnaných na nové formy zamestnania, motivačné programy cez služby obce
predpokladané zdroje financovania	obec/dotácie štátu/iné
predpokladaný rozpočet	50 000,00 EUR
termín	2016 - 2022
zodpovedná osoba	pracovníci obce, koordinátori
Aktivita	2.1.3 Realizácia projektov zamestnanosti
zdôvodnenie	príprava nezamestnaných do zamestnania
predpokladané zdroje financovania	obec/iné/dotácie štátu
predpokladaný rozpočet	50 000,00 EUR
termín	2016 - 2022
zodpovedná osoba	pracovníci obce, koordinátori

Aktivita	2.1.4 Podpora ďalších programov rozvoja životnej úrovne obyvateľov obce
zdôvodnenie	podpora programov na zvýšenie rozvoja životnej úrovne
predpokladané zdroje financovania	obec/dotácie/iné
predpokladaný rozpočet	50 000,00 EUR
termín	2016 - 2022
zodpovedná osoba	pracovníci obce, koordinátori

<i>Opatrenie 2.2</i>	<i>Zvýšenie kultúrno-spoločenskej a športovej úrovne obci</i>
Aktivita	2.2.1 Realizácia kultúrno-spoločenských aktivít
zdôvodnenie	podpora pre rozvoj kultúrno-spoločenského života
predpokladané zdroje financovania	obec/dotácie/iné
predpokladaný rozpočet	50 000,00 EUR
termín	2016 - 2022
zodpovedná osoba	pracovníci obce
Aktivita	2.2.2 Realizácia športových podujatí
zdôvodnenie	podpora rozvoja športových aktivít v obci
predpokladané zdroje financovania	obec/dotácie/iné
predpokladaný rozpočet	50 000,00 EUR
termín	2016 - 2022
zodpovedná osoba	pracovníci obce
Aktivita	2.2.3 Rozvoj partnerstva obce-VITIS
zdôvodnenie	aktivity v OZ VITIS
predpokladané zdroje financovania	obec/iné/dotácie
predpokladaný rozpočet	
termín	2016 - 2022
zodpovedná osoba	pracovníci obce
Aktivita	2.2.4 Podpora ďalších programov kultúrno-spoločenskej úrovni obyvateľov
zdôvodnenie	podpora ďalších programov rozvoja kultúrno-spoločenskej úrovni
predpokladané zdroje financovania	obec/dotácie/iné
predpokladaný rozpočet	
termín	2016 - 2022
zodpovedná osoba	pracovníci obce

Cieľ 3: Sociálno-ekonomický rozvoj obce

<i>Opatrenie 3.1</i>	<i>Rozvoj sociálnej starostlivosti o starších, nevládných a sociálne vylúčených občanov</i>
Aktivita	3.1.1 Realizácia projektu terénnej sociálnej práce
zdôvodnenie	poskytovanie terénnych služieb starostlivosti
predpokladané zdroje financovania	obec/dotácie/iné/fondy
predpokladaný rozpočet	100 000,00 EUR
termín	2016 - 2022
zodpovedná osoba	pracovníci obce
Aktivita	3.1.2 Zabezpečenie denného stacionáru
zdôvodnenie	poskytovanie starostlivosti pre starších občanov počas dňa
predpokladané zdroje financovania	obec/dotácie/iné/fondy
predpokladaný rozpočet	150 000,00 EUR
termín	2016 - 2022
zodpovedná osoba	pracovníci obce
Aktivita	3.1.3 Realizácia ďalších programov sociálnej starostlivosti o starších, nevládných a sociálne vylúčených občanov
zdôvodnenie	poskytovanie rôznych iných služieb v rámci programov sociálnej starostlivosti
predpokladané zdroje financovania	obec/iné/dotácie/fondy
predpokladaný rozpočet	
termín	2016 - 2022
zodpovedná osoba	pracovníci obce

<i>Opatrenie 3.2</i>	<i>Podpora rozvoja podnikania v obci</i>
Aktivita	3.2.1 Tvorba prostredia pre podnikanie a investorov
zdôvodnenie	podpora rozvoja podnikateľských aktivít
predpokladané zdroje financovania	obec/dotácie/iné/fondy
predpokladaný rozpočet	50 000,00 EUR
termín	2016 - 2022
zodpovedná osoba	pracovníci obce
Aktivita	3.2.2 Realizácia projektov pre rozvoj podnikania
zdôvodnenie	podpora rozvoja podnikateľských aktivít
predpokladané zdroje financovania	obec/dotácie/iné/fondy
predpokladaný rozpočet	50 000,00 EUR
termín	2016 - 2022
zodpovedná osoba	pracovníci obce

Aktivita	3.2.3 Podpora miestnych remeselníkov
zdôvodnenie	podpora rozvoja podnikateľských aktivít
predpokladané zdroje financovania	obec/iné/dotácie/fondy
predpokladaný rozpočet	50 000,00 EUR
termín	2016 – 2022
zodpovedná osoba	pracovníci obce

Cieľ 4: Ochrana a tvorba životného prostredia

<i>Opatrenie 4.1</i>	<i>Rozvoj a budovanie životného prostredia v obci</i>
Aktivita	4.1.1 Vybudovanie oddychových zón
zdôvodnenie	budovanie oddychových zón v obci
predpokladané zdroje financovania	obec/dotácie/iné/fondy
predpokladaný rozpočet	50 000,00 EUR
termín	2016 - 2022
zodpovedná osoba	pracovníci obce
Aktivita	4.1.2 Budovanie a ochrana zelene
zdôvodnenie	budovanie a údržba zelene v rôznych častiach obce
predpokladané zdroje financovania	obec/dotácie/iné/fondy
predpokladaný rozpočet	50 000,00 EUR
termín	2016 - 2022
zodpovedná osoba	pracovníci obce
Aktivita	4.1.3 Úpravy centrálnych častí obce
zdôvodnenie	budovanie a údržba zelene v centrálnych častiach obce
predpokladané zdroje financovania	obec/iné/dotácie/fondy
predpokladaný rozpočet	50 000,00 EUR
termín	2016 - 2022
zodpovedná osoba	pracovníci obce
Aktivita	4.1.4 Výber návrhov študentov na ozelenenie školského areálu
zdôvodnenie	budovanie a údržba zelene v rámci škôl
predpokladané zdroje financovania	obec/dotácie/iné
predpokladaný rozpočet	10 000,0000 EUR
termín	2016 - 2022
zodpovedná osoba	pracovníci obce
Aktivita	4.1.5 Diskusie odborníkov s verejnosťou zamerané na ekológiu
zdôvodnenie	organizovanie rôznych diskusií
predpokladané zdroje financovania	obec/dotácie/iné
predpokladaný rozpočet	10 000,00 EUR
termín	2016 - 2022
zodpovedná osoba	pracovníci obce

Aktivita	4.1.6 Rôzne súťaže zamerané na životné prostredie
zdôvodnenie	organizovanie súťaží v rámci obce
predpokladané zdroje financovania	obec/dotácie/iné
predpokladaný rozpočet	10 000,00 EUR
Termín	2016 - 2022
zodpovedná osoba	pracovníci obce

Cieľ 5: Podpora propagácie a informovanosti obce

<i>Opatrenie 5.1</i>	<i>Tvorba propagácie a podmienok pre informovanosť v rámci obce a iných subjektov</i>
Aktivita	5.1.1. Skvalitnenie poskytovania informácií na verejných tabuliach a v obecných novinách
zdôvodnenie	skvalitňovanie služieb v rámci poskytovania informácií
predpokladané zdroje financovania	obec/dotácie/iné
predpokladaný rozpočet	20 000,00 EUR
termín	2016 – 2022
zodpovedná osoba	pracovníci obce
Aktivita	5.1.2 Tvorba a vydávanie propagačných materiálov pre obyvateľov
zdôvodnenie	podpora informovanosti obyvateľov obce
predpokladané zdroje financovania	obec/dotácie/iné
predpokladaný rozpočet	20 000,00 EUR
termín	2016 – 2022
zodpovedná osoba	pracovníci obce
Aktivita	5.1.3 Programy pre rozvoj informačného systému v obci
zdôvodnenie	podpora informovanosti obyvateľov obce
predpokladané zdroje financovania	obec/iné/dotácie/fondy
predpokladaný rozpočet	20 000,00 EUR
termín	2016 – 2022
zodpovedná osoba	pracovníci obce

Cieľ 6: Rozvoj turizmu a cestovného ruchu

<i>Opatrenie 6.1</i>	<i>Budovanie turistickej infraštruktúry</i>
Aktivita	6.1.1 Vybudovanie a údržba cyklotrasy
zdôvodnenie	vybudovanie a napojenie na cyklotrasy v katastri obce
predpokladané zdroje financovania	obec/dotácie/iné/fondy
predpokladaný rozpočet	30 000,00 EUR

termín	2016 – 2022
zodpovedná osoba	pracovníci obce
Aktivita	6.1.2 Spropagovanie a sprístupnenie kultúrnych pamiatok obce
zdôvodnenie	podpora propagácie dostupných pamiatok v obce
predpokladané zdroje financovania	obec/dotácie/iné
predpokladaný rozpočet	30 000,00 EUR
termín	2016 - 2022
zodpovedná osoba	pracovníci obce
Aktivita	6.1.3 Projekty rozvoja turistickej infraštruktúry
zdôvodnenie	podpora projektov rozvoja turizmu
predpokladané zdroje financovania	obec/iné/dotácie/fondy
predpokladaný rozpočet	50 000,00 EUR
termín	2016 - 2022
zodpovedná osoba	pracovníci obce

<i>Opatrenie 6.2</i>	<i>Rozvoj služieb v oblasti turizmu a cestovného ruchu</i>
Aktivita	6.2.1 Rozvoj turistiky a agroturistiky
zdôvodnenie	podpora rozvoja turistiky a agroturistiky v rámci regiónu obce
predpokladané zdroje financovania	obec/dotácie/iné/fondy
predpokladaný rozpočet	100 000,00 EUR
termín	2016 - 2022
zodpovedná osoba	pracovníci obce
Aktivita	6.2.2 Rozvoj ubytovacích a reštauračných služieb
zdôvodnenie	podpora rozvoja ubytovacích a reštauračných služieb v rámci regiónu obce pre potrebu relaxácie a oddychu
predpokladané zdroje financovania	obec/dotácie/iné/fondy
predpokladaný rozpočet	100 000,00 EUR
termín	2016 - 2022
zodpovedná osoba	pracovníci obce
Aktivita	6.2.3 Projekty rozvoja služieb v oblasti turizmu a cestovného ruchu
zdôvodnenie	podpora projektov rozvoja turizmu
predpokladané zdroje financovania	obec/iné/dotácie/fondy
predpokladaný rozpočet	100 000,00 EUR
termín	2016 - 2022
zodpovedná osoba	pracovníci obce

Akčný plán obce predstavuje sústavu konkrétnych činností obce, ktoré majú napomôcť k naplneniu stratégie obce, taktiež napomáha naplneniu čiastkových cieľov a aktivít obce. Týka sa kratšieho časového obdobia, má charakter rámcových projektov a nie je podrobným realizačným projektom

V rámci dodržania efektívnosti pri implementácii akčných plánov je vhodné tieto aspoň raz za rok prehodnotiť a konkretizovať postupy pri ich naplnení.

6 FINANČNÉ A PERSONÁLNE ZABEZPEČENIE PHSR

6.1 Finančné zabezpečenie

Za účelom realizácie PHSR musí obec zabezpečiť potrebné finančné zdroje na zabezpečenie cieľov a aktivít zadefinovaných v akčnom pláne. Finančné prostriedky, ktoré je možné použiť na realizáciu projektových zámerov možno rozdeliť na tri hlavné skupiny:

- ☐ verejné zdroje – ide tu o rozpočet obce, prípadne o štátny rozpočet, okrem toho sú k dispozícii v rámci verejných zdrojov aj rôzne dotácie, financie z Národných projektov, nadácie, neinvestičné a účelové fondy a pod.
- ☐ súkromné zdroje – investovanie súkromných finančných zdrojov do neziskových aktivít
- ☐ fondy EÚ – aktuálne je hlavne nové programové obdobie

Analýza finančných potrieb a možností obce ukazuje, že obec na svoje aktivity bude potrebovať aj rôzne doplnkové zdroje potrebné na spolufinancovanie rôznych typov projektov v akčnom pláne.

6.2. Personálne zabezpečenie

Riadiacim orgánom PHSR je na úrovni obce obecné zastupiteľstvo, výkonným orgánom pre prípravu a realizáciu projektov a aktivít PHSR sú starosta a ním riadené osoby v rámci obce, prípadne partneri a investori projektov, vykonávatelia aktivít, ktorí tvoria pracovný tím pre implementáciu PHSR. Výkonné orgány zodpovedajú za systém riadenia PHSR a v prípade čerpania pomoci z európskych fondov, dotácií i za systém riadenia pomoci, formálne a účelovo správne čerpanie dotácií. Realizácia PHSR vyžaduje pravidelnú prácu skupiny odborníkov a pracovníkov obecného úradu. Pre tento účel sa odporúča zriadiť riadiaci orgán. Výbor pre PHSR môže byť tvorený z priamo z obyvateľov obce a prizvaných odborníkov z praxe. Úlohou Výboru je pravidelne v stanovených intervaloch posúdiť stav realizácie PHSR. Výbor môže pripravovať realizačný plán PHSR na ďalšie obdobie zároveň iniciovať úpravy, zmeny alebo doplnenie aktivít, opatrení a cieľov do PHSR podľa potreby v budúcnosti. Všetky navrhované zmeny musí schváliť obecné zastupiteľstvo a následne budú zapracované do PHSR.

7 ZÁVER

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce je strategickým strednodobým dokumentom obce, ktorý určuje víziu rozvoja obce, prioritné oblasti rozvoja a aktivity a opatrenia smerujúce k ich naplneniu.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce vychádza z jej prioritných potrieb a z možností, ktoré má k dispozícii. Jej cieľom je zlepšovať životné podmienky obyvateľov obce, zvyšovať konkurencieschopnosť regiónu ako takého.

Konečná úspešnosť realizácie stanovených cieľov a celkovej vízie v prvom rade závisí od aktívnej účasti a podpory všetkých občanov obce pri koordinovaní jednotlivých aktivít obecným zastupiteľstvom

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Lužianky bol schválený a uvedený do praxe rozhodnutím obecného zastupiteľstva.

Príloha č. 1 - Zoznam informačných zdrojov použitých v PHSR

1. Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky
2. Konceptcia územného rozvoja Slovenska 2001 v znení KURS 2011
3. Partnerská dohoda SR na roky 2014 – 2020
4. Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja 2012 – 2018
5. Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Lužianky pre roky 2007 - 2013
6. Územný plán obce Lužianky
7. Zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja
8. Zákon 369/1990 Zb. o obecnom zriadení
9. Interné materiály Obecného úradu Lužianky
10. Databáza Štatistického úradu SR „DATAcube“ dostupná na <http://datacube.statistics.sk/>
11. Dotazníkový prieskum vykonaný v obci Lužianky
12. Peter Keresteš, Lužianky – Dejiny obce, rok vydania 2013, ISBN 978-80-970612-3-4, vydavateľstvo: ENARS, s.r.o. Nitra, počet strán 288
13. www.luzianky.sk
14. www.e-obce.sk